

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

SCIENCE,
RESEARCH, DEVELOPMENT #48

Париж/Paris

29.12.2021- 30.12.2021

U.D.C. 72+7+7.072+61+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(30.12.2021) - Warszawa, 2021.

ISBN: 978-83-66401-94-5

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Publikacja elektroniczna.

«Diamond trading tour» ©

Warszawa 2021

ISBN: 978-83-66401-94-5

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

C. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Čekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

P. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

N. Yuriychuk, Ph. D in Pedagogics, Assistant Professor, Assistant Professor at the Chair for Ukrainian Linguistics and Methods of Education SHEI «Pereiaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical Hryhorii Skovoroda University», Ukraina

U. Buts, PhD in Economics, Belarusian Agricultural Academy.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

A. Murza (Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

I. Bulakh PhD of Architecture, Associate Professor Department of Design of the Architectural Environment, Kiev National University of Construction and Architecture

Recenzenci:

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

M. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия.

LA CONCEPTION DE L'EXPOSITION «ODESSA – PERLE DE LA MER NOIRE» DANS LA SALLE DE CARTOGRAPHIE DE LA BIBLIOTHEQUE NATIONALE V.I. VERNADSKY D'UKRAINE

Melnychuk V.V., Uvarov Y.V. 6

PECULIARITIES OF TEACHING CHEMICAL DISCIPLINES IN THE PHARMACEUTICAL SPECIALITY

Mskhiladze A., Chanturia M. 10

БУКТРЕЙЛЕР ЯК ЗАСІБ ФОРМУАННЯ ЧИТАЦЬКОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Чемоніна Л. В. 13

ИЗМЕНЕНИЯ В ТОНКОЙ КИШКЕ ПРИ ПЕРИТОНИТЕ. ПРОБЛЕМЫ И ВОЗМОЖНЫЕ ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ

Бенедикт В.В., Гнатюк М.С., Павлишин А.В., Продан А.М. 16

ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СЕБЕ ЯК УМОВА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗДО

Кізь О., Войчишина А. 20

ОСОБЕННОСТИ ГИДРОДИНАМИКИ И ТЕПЛОМАССОБМЕНА В ВИХРЕВЫХ РЕЖИМАХ

Сажин В.Б. 23

МОДЕЛЮВАННЯ ПЗ ДЛЯ СТРАХУВАННЯ МАЙНА З ВИКОРИСТАННЯМ ARIGEE ПЛАТФОРМИ

Веретіна О. Р., Онищенко К. Г. 34

СИНТЕЗ И АНАЛИЗ КООРДИНАЦИОННЫХ СОЕДИНЕНИЙ БРОМИДОВ МАРГАНЦА (II), КАДМИЯ(II) И МЕДИ (II) С ИЗОНИКОТИНОИЛГИДРАЗОНОМ ПАРА-АЦЕТИЛАМИНО БЕНЗАЛЬДЕГИДОМ (ИНГПААБА-)

Чантурия М.М., Цинцадзе М.Г., Гулбани Д.В. 37

PROFIT OF THE STATE BUDGET OF UKRAINE

Sydor H. V., Savkiv U. S. 41

ФРАНЧАЙЗИНГОВІ МЕТОДИ ВЕДЕННЯ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ

Колодійчук А.В., Важинський Ф.А. 43

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Сақун А.Ж. 46

**МАРКЕТИНГОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ
РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА**

Нісходовська О.Ю..... 51

**СИСТЕМА И ПРАВОВОЙ СТАТУС ИЗБИРАТЕЛЬНЫХ КОМИССИЙ
SYSTEM AND LEGAL STATUS OF ELECTION COMMISSIONS**

Наумова Е.В., Халитов Л.Р., Naumova E.V., Khalitov L.R..... 57

**THE CONCEPT OF SCIENTIFIC INFORMATION AND ITS ROLE IN
SCIENTIFIC RESEARCH**

Poliak-Sverhun M. 61

**ДРАГОЦЕННОСТИ УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА В ЖИВОПИСНЫХ
ШКАТУЛКАХ НИНЫ РУДЕЦКОЙ**

Уваров Ю.В..... 64

**КОНЦЕПЦІЯ ВИСТАВКИ «ОДЕСА – ПЕРЛИНА ЧОРНОГО МОРЯ» У
ЗАЛІ КАРТОГРАФІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Мельничук В. В., Уваров Ю. В..... 67

**LES PERLES DE LA LANGUE UKRAINIENNE DANS LES BOÎTES À
BIJOUX PEINTES DE NINA RUDETSKAYA**

Uvarov Y. 70

**ÉNONCÉS POLYPRÉDICATIFS IMPERSONNELS CONTAMINÉS DANS
LA PROSE FRANÇAISE CONTEMPORAINE**

Lepetiukha A..... 73

THE ROLE OF CREATIVITY IN ADVERTISING

Shushkivska A. 76

LA CONCEPTION DE L'EXPOSITION «ODESSA – PERLE DE LA MER NOIRE» DANS LA SALLE DE CARTOGRAPHIE DE LA BIBLIOTHEQUE NATIONALE V.I. VERNADSKY D'UKRAINE

Melnychuk V.V.

Bibliothèque nationale V.I. Vernadsky d'Ukraine

Uvarov Y.V.

École scientifique "Un beau monde", Kyiv

Les mots clés: expositions; photos; ville; Odessa; bibliothèque; cartographie.

Keywords: Exhibitions; photos; city; Odessa; library; cartography.

À l'époque qui recèle de larges possibilités de présentation de textes et d'images sous forme électronique, les expositions, les conférences et autres événements revêtent une grande importance lorsqu'on peut discuter avec de vraies personnes, toucher de vrais gros objets, lorsque les personnes et les objets sont unis par l'information.

De telles activités sont également organisées dans la salle de cartographie de la Bibliothèque nationale V.I. Vernadsky d'Ukraine (Kiev). En même temps, le personnel et les lecteurs de la bibliothèque cherchent de nouvelles formes de présentation des livres et des documents cartographiques issus des fonds de la bibliothèque, des œuvres d'art, des photographies, afin de souligner l'importance que revêt la bibliothèque et le livre dans la société de l'information, identifier les intérêts de lecteurs et la façon de travailler avec eux [1].

Parmi les différentes activités de la salle de cartographie, l'exposition de photos d'Elena Kozyakova «Kiev dans

mon cœur», qui a eu lieu en février-mars 2020 avec le soutien créatif des employés du secteur des publications cartographiques Valentina Melnitchouk et Maryana Romantchouk, a attiré l'attention. Les photos de la ville de Kiev ont été présentées dans de grands cadres et installées sur les tables de la salle de cartographie. Les passages entre les tables ressemblaient aux rues de la ville, la brillance légère du revêtement en bois clair de ces tables, les cadres et leur verre symbolisaient la matérialité, le volume du monde environnant [2].

C'est sur la base de l'expérience de cette exposition en 2021 – l'année des restrictions de confinement – qu'est née l'idée d'organiser une exposition de photos consacrée à la ville maritime 'Odessa. Cet article présente le concept de cette exposition. Odessa est une ville riche en histoire et culture. Voilà pourquoi les auteurs de l'exposition s'efforcent de choisir parmi les nombreux ouvrages ceux qui sont les plus intéressants, typiques d'Odessa. Tout en tirant parti de l'expérience de

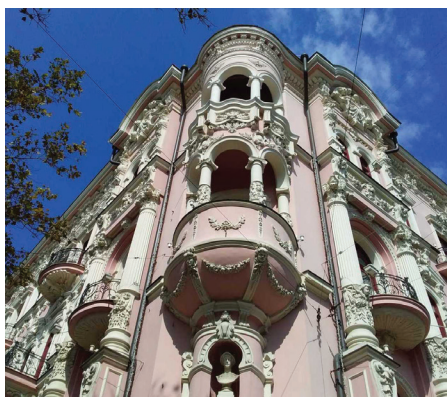

Photo 1. Hôtel «Bristol». Auteur de la photo Kozyakova O.V.

l'exposition de photos consacrée à Kiev, il a été décidé, mise à part la démonstration des photos, de souligner également la matérialité et le volume de la ville qui existe sur Terre et dans l'espace d'information. Dans une telle exposition, la salle de cartographie elle-même, ses livres, cartes, globes – objets pour la plupart associés à la géographie de la Terre, symbolisent l'espace terrestre dans lequel existe la ville. La disposition des photos dans des cadres installés en angle sur des supports spéciaux sur les tables de la salle de cartographie rappelle aussi que la ville d'Odessa est matérielle. Cette disposition des photos symbolise le volume de la ville, par opposition à leur présentation sur des murs ou sur des supports plats, ce qui est typique des expositions de photos traditionnelles (Photo 1).

Mais Odessa c'est aussi une ville au bord de la Mer Noire. C'est une «ville ensoleillée», une «perle en bord de mer». Nombreux sont ceux qui en arrivant à Odessa, avant d'atteindre la mer, disent qu'ils sentent la mer (Photo 2, 3, 4). La

Photo 2. Voilier «Druzhba» dans le port Pratique du port d'Odessa. Auteur de la photo Raslina L.B.

mer fait partie intégrante d'Odessa, est un élément constitutif le plus important de l'identité locale d'Odessa. Toutes les rues de la vieille ville d'Odessa mènent à la mer. En été, l'eau de la mer à Odessa est tiède et scintille au soleil du Sud, en hiver la mer est grise et sévère, et parfois même couverte de glace. Entre autres choses, la mer est une notion romantique, qui suscite déjà l'attention et l'intérêt, même des personnes préoccupées par de nombreux soucis de la vie, qui sont habituées à la mer, la voient souvent. C'est pourquoi l'exposition prête attention à la mer d'Odessa – au golfe d'Odessa sur la Mer Noire. La salle de cartographie est divisée en sections dédiées à la ville d'Odessa et à la Mer Noire au large d'Odessa avec la côte maritime. Ainsi, d'un côté de la salle de cartographie, sur les tables sont posées les photos des vues de la mer près d'Odessa dans les cadres spéciaux.

Ce sont une étendue d'eau de mer et certains secteurs de la côte, des plages et des parcs d'Odessa, etc. De l'autre côté de la salle, sont exposées les photos de l'aire

Photo 3. Arc-en-ciel sur la mer. Auteur de la photo Melnychuk V.V.

Photo 4. Sur la côte d'Odessa. Auteur de la photo Melnychuk V.V.

urbaine d'Odessa. Le visiteur de l'exposition peut «traverser Odessa» et arriver à la «mer», ou vice versa, «entrer à Odessa» du côté de la «mer». Dans ce dernier cas, la découverte de la ville commencera par la rencontre avec la mer, ce qui plonge le visiteur dans «l'ambiance inspirée par la mer», qui régnera tout au long de sa visite de l'aire urbaine d'Odessa. De cette manière, les auteurs de l'exposition veulent souligner le caractère maritime d'Odessa.

En plus l'exposition présente des livres et des cartes de collections de la salle de cartographie de la Bibliothèque nationale V.I. Vernadsky d'Ukraine, différents objets liés au thème d'Odessa (par exemple, photo 5).

Sont également présentés des documents d'information liés à la vie et à l'activité du duc de Richelieu, qui a grandement contribué au développement d'Odessa. Richelieu, dans les conditions difficiles du début du XIXe siècle, a posé les fondations dans la ville, grâce auxquelles Odessa est devenue l'un des plus grands centres culturels d'Europe.

Les auteurs de l'exposition se sont fixés pour objectif, compte tenu des possibilités limitées de l'exposition, de créer une image complète d'Odessa. Chacun peut avoir sa propre image d'une ville, mais les souvenirs et les impressions sur la ville de ceux qui y ont vécu ou l'ont visitée seront particulièrement vifs et riches.

L'exposition ne traite pas seulement le thème d'Odessa. C'est aussi la façon de faire en sorte que chacun se souvienne de sa ville, d'autres villes encore peu explorées. Qu'il est nécessaire de sauvegarder chaque ville, son architecture historique, de veiller à préserver les traditions et l'identité culturelles, au développement socio-économique durable de la ville.

A travers l'exposition de photos menée dans la salle de cartographie de la Bibliothèque nationale V.I. Vernadsky d'Ukraine et consacrée à la ville d'Odessa, les auteurs de l'exposition veulent montrer que la ville est belle à l'extérieur, en général et en détails, belle, perçue par tous nos sentiments, par son histoire et sa modernité.

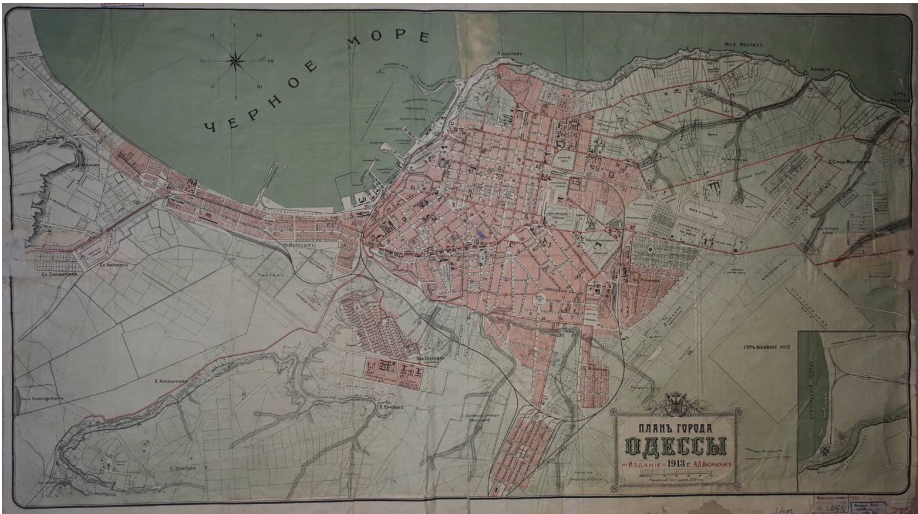

Photo 5. Plan de la ville d'Odessa (1913).

Littérature

1. Uvarov Y.V., Melnychuk V.V. Documents cartographiques anciens en tant qu'objets du passé et oeuvres d'art dans l'activité de la bibliothèque (Expérience de travail dans la salle de cartographie de la Bibliothèque nationale d'Ukraine V. I. Vernadskyi). Science, research, development. Philology, sociology and culturology (Paris, 30-31.10.2020): Monografia poconferencyjna. 2020. Vol. 34, pp. 36–38.
2. Uvarov Y. V. Photo exhibition of Olena Kozyakova "Kyiv in my heart" in the Hall of Cartography in Vernadsky National Library of Ukraine. Science, Research, Development. Philology, sociology and culturology (Poznan, 27-28.02.2020): Monografia pokonferencyjna. 2020. Vol. 26, pp. 53-56.

PECULIARITIES OF TEACHING CHEMICAL DISCIPLINES IN THE PHARMACEUTICAL SPECIALITY

Mskhiladze Antonina, Chanturia Mineda

Sokhumi State University, Faculty of Natural Science, Mathematics, Technology and Pharmacy PhD, Associate Professor

***Annotation:** The principle of ecology presupposes consideration of the process of training chemistry as an important component of unprecedented chemical and ecological education and upbringing, disclosure in the process of studying the chemical basis of the ecological problem.*

Keywords: chemical disciplines, chemical ecology, education, pedagogical methodology, toxic substances, experiment, teaching process.

The training of future pharmacists is directly related to the teaching of chemical disciplines – general and inorganic, analytical, physical, and colloidal, organic chemistry. Knowledge of basic chemical laws is essential to master the biological and pharmaceutical disciplines. Knowledge of the basic issues of chemical disciplines is necessary for future pharmacists to master not only theoretical knowledge but also analytical and instrumental research methods, to develop practical skills in working with various instruments and chemicals, devices that will be used by graduates in the production and analysis of drugs.

The peculiarity of chemical education for future pharmacists and biologists is the development of correspondence between logical and professional thinking. It can be achieved through systematic work on problem-solving, observation, and introduction to chemi-

cal experimentation, and such abilities can determine causal connections between structural skills and functions. One of the important topics in the study of chemical disciplines – general, analytical, physical, and colloidal chemistry – specializing in pharmaceuticals is the topic of solutions. The relationship between the studied issue of this theory and specific disciplines in solving medical and pharmaceutical problems is important. Future pharmacists need to know the role of water as a solvent in life processes, the laws of Henry, Dalton, and Sechenov, the laws of diffusion and osmosis, and Raoult's laws.

Particular attention is paid to the study of proteolytic theories, acid-base properties of chemical compounds, properties of the buffer system of the organism. In the study of general, analytical, physical, and colloidal chemistry, knowledge of kinetic and thermodynamic laws, related to reactions bio-

logically active substances, methods, analysis of drugs, and technologies of their production is important. Laboratory research – one of the most important forms of active learning. Particular attention is paid to safe methods of work in chemical laboratories, correct handling of chemicals.

An important part of the preparation of students of pharmaceutical specialties is the study of aspects of chemical ecology. Depending on the purpose of ecological education, it is possible to distinguish different types of ecological education: ecological education, formation of ecological knowledge, development of ecological culture. Students study the mechanisms of toxic effects of inorganic and organic compounds, a study in detail the different physicochemical methods of analysis, their application in pharmaceutical practice

Among the most difficult problems in the world are environmental problems, the solution of which is associated with great difficulties. In the educational and scientific environment, special attention is paid to environmental issues, although the introduction of environmental aspects in curricula is not perfect. The time allotted to the study of chemistry by educational standards in pharmacy, biology, and other related specialties is insufficient to understand and identify ways to solve environmental problems and the safe use of chemicals.

The effects of substances on a living organism are varied. Specialists in various fields, biologists, chemists, pharmacists must have information about the

toxic effects of substances. It is impossible to predict their toxicity based on a review of the composition and structure of substances. Many new substances have been synthesized in recent decades, but most of them are not safe. Benzene, ethylbenzene, formaldehyde, phenol, xylene, and toluene are currently recognized as the most toxic substances. All these substances are more or less present in practically everyone's apartment, as they are included in the facing and wood substitute materials. Their negative impact on human health is determined by the concentration of these substances, so knowledge of the methods of their determination and the development of practical skills remains a fundamental task of analytical chemistry.

The effects of substances on a living organism vary. Specialists in various fields, biologists, chemists, pharmacists must have information about the toxic effects of substances. It is impossible to predict their toxicity based on a review of the composition and structure of substances. Many new substances have been synthesized in recent decades, but most of them have not been found to be safe. Benzene, ethylbenzene, formaldehyde, phenol, xylene, and toluene are currently recognized as the most toxic substances. All these substances are more or less present in practically everyone's apartment, as they are included in the facing and wood substitute materials. Their negative impact on human health is determined by the concentration of these substances, so

knowledge of the methods of their determination and the development of practical skills remains a fundamental task of analytical chemistry.

It should be noted that the course of analytical chemistry includes experimental work in a fairly large volume. In contrast to chemistry education, which includes 3 semesters to study methods of identification and quantitative analysis of inorganic substances, the pharmaceutical specialty and additionally physicochemical methods of analysis, such as spectroscopy, chromatography, and electrochemical methods of analysis, are limited to one semester.

A typical curriculum for analytical chemistry requires quite a lot of time for pharmacy students to study the theoretical foundations of instrumental methods of analysis (spectroscopy, chromatography, electrochemistry) and to identify their different substances, to determine their structure, for qualitative and quantitative analy-

sis. It is desirable to add similar elective courses in addition to laboratory training, which will greatly enhance the level of professional knowledge of students – future specialists in the field of production and quality control of medicines, medicines, and other biologically active substances.

References:

1. Litvinova T.N., Sheldeshov N.V., Balachevskaya O.V. WAYS OF ECOLOGIZATION OF THE COURSE OF PHYSICAL AND COLLOIDAL CHEMISTRY FOR STUDENTS OF THE PHARMACEUTICAL FACULTY // Modern science-intensive technologies. – 2007. – No. 10. – P. 94-95;
2. Chanturia M., Monitoring environmental and analytical chemistry – International Scientific Conference “Modern Problems of Ecology”, Kutaisi, 2015, Tom IV
3. Chanturia M., Mskhiladze A.G. – Some aspects of teaching problem-based chemical kinetics, Proceedings of Tskhum-Abkhazian Academy of Sciences, Publishing House “Meridiani” Tbilisi, 2017, Tom XIII-XIV, 125-137

Internet Resources

БУКТРЕЙЛЕР ЯК ЗАСІБ ФОРМУАННЯ ЧИТАЦЬКОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Чемоніна Л. В.,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти (Бердянський державний педагогічний університет), Україна

Ключові слова: буктрейлер, читацький інтерес, кліпове мислення, початкова школа.

Keywords: booktrailer, reader's interest, clip thinking, primary school.

Однією із проблем, що сьогодні стоять перед учителем початкової школи є формування читацького інтересу учнів. Цей аспект діяльності фахівця вимагає особливої уваги, що спричинене активним використанням у всіх сферах життєдіяльності людини інформаційно-комунікаційних технологій, швидким розвитком медіаресурсів, які зумовили появу такого феномена як «кліпове» мислення. Нам імпульсують позиція Г. Гич і Т. Семеновських, які тлумачать «кліпове» мислення як процес відображення безлічі різноманітних властивостей об'єктів без урахування зв'язків між ними, що характеризується фрагментарністю інформаційного потоку, алогічністю, повною різноманітністю інформації, яка надходить до людини, високою швидкістю її надходження та сприймання [1].

Сучасні молодші школярі, для яких є характерним названий вид мислення, сприймають світ через нетривалі яскраві образи, що являє собою, на думку вчених, захисну реакцію організму на той величезний потік інфор-

мації, яку отримують діти протягом дня. «Кліпове» мислення забезпечує інтеграційне сприйняття явищ дійсності, сприяє пошуку багатоваріантних рішень під час виконання завдань. Проте разом із позитивними сторонами названий вище вид мислення має ряд негативних. Так, аналітичні операції для учнів початкової школи є складними, їхня увага вирізняється короткочасністю фокусування. Здобувачі початкової освіти є сприйнятливими до маніпуляцій і впливів, мають невисокий рівень успішності, що спричинене такими факторами: мозаїчність сприйняття дійсності; відсутність інтересу та мотивації стосовно свідомого читання, а отже, – системи знань; несформованість критичного мислення [1].

Одним зі шляхів, що забезпечить формування послідовного мислення, є зацікавленість молодших школярів у читанні художньої літератури. Ми погоджуємось із позицією вітчизняних учених (Н. Бібік, Г. Коваль, Я. Кодлюк, С. Луцив, М. Наумчук та ін.), які тлума-

чать читацький інтерес як форму вияву пізнавальної потреби (читати, щоб знати), що вимагає свідомої діяльності з певним колом книжок, яким читач віддає перевагу через відчуття особливої потреби в них [3]. Досвід роботи учителів початкової школи дозволяє стверджувати, що успішність розвитку читацького інтересу визначається активізацією пізнавальної діяльності здобувачів початкової освіти, яка вимагає організацію пошуку відповідей на певні запитання та заперечує подання «готових» знань. Ми переконані, що одним із сучасних засобів, за допомогою якого стає можливим зацікавити сучасних учнів початкової школи читанням книжок, є буктрейлер.

Як зазначено в «Українській бібліотечній енциклопедії» буктрейлер – короткий відеоролик (зазвичай тривалістю до 3 хв), створений для рекламування певної книги, її просування серед відвідувачів книгарень, книготорговельних інтернет-магазинів, користувачів бібліотек, з метою заохочення до читання [4]. У цьому ж джерелі окреслено основні завдання буктрейлеру, як-от: привернення уваги до книги шляхом яскравого та образного відеосюжету (візуального образу книги); створення читацької аудиторії; формування персонального бренду письменника [там же]. Саме в такий спосіб учитель має можливість не тільки розповісти про зміст певного твору та його автора в незвичній формі, а й сформувати в дітей зацікавленість у читанні книжок, спонукати молодших школярів до аналізу худож-

ніх творів і образів-персонажів, розвивати критичне мислення молодших школярів.

Видове (фактографічні, емоційно-чуттєві, ідейні) і формене (колаж, ролик з акторською грою, комп'ютерна графіка чи мультиплікація) розмаїття буктрейлерів дозволяє різнобічно вплинути на чуттєву сферу здобувачів початкової освіти: викликати зацікавленість, несподівані чи очікувані відчуття, здійснити певний спонукальний вплив тощо. Оскільки, інформаційна освіта учнів початкової школи передбачає створення ними найпростіших медіапродуктів, доцільно запропонувати четвертокласникам груповий проєкт – стати авторами буктрейлера у вигляді слайдшоу одного із творів, що аналізуватиметься на уроці позакласного читання.

Отже, використання названої вище інновації – буктрейлера – в освітньому процесі нової української школи є сучасним дієвим засобом, використання якого сприяє розвитку пізнавальної діяльності молодших школярів, що забезпечується сформованістю читацького інтересу зазначеного контингенту учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гич Г.М. «Кліпове» мислення молоді: друг чи ворог навчання? Наукові праці [Чорноморського держ. ун-ту імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія: Педагогіка. 2016. Т. 269, Вип. 257. С. 38–42.
2. Семеновских Т.В. «Клиповое мышление» – феномен современности. Оптимальные коммуникации (ОК): эпистемический ресурс Академии медиаиндустрии

- и кафедры теории и практики общественной связанности РГГУ. URL: <http://jarki.ru/wpress/2013> Дата звернення: 10.11.2021).
3. Луцив С. Теоретичні аспекти формування читацьких інтересів дітей у практиці сучасної початкової школи. Молодь і ринок. 2017. № 9. С. 141-145
4. Українська бібліотечна енциклопедія. URL: <https://ube.nlu.org.ua/article/> Буктрейлер (Дата звернення: 07.12.2021).

ИЗМЕНЕНИЯ В ТОНКОЙ КИШКЕ ПРИ ПЕРИТОНИТЕ. ПРОБЛЕМЫ И ВОЗМОЖНЫЕ ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.

Бенедикт В.В.

доктор медицинских наук, профессор кафедры хирургии факультета последипломного образования Тернопольского национального медицинского университета имени И.Я. Горбачевского Минздрава Украины

Гнатюк М.С.

доктор медицинских наук, профессор кафедры хирургии факультета последипломного образования Тернопольского национального медицинского университета имени И.Я. Горбачевского Минздрава Украины

Павлишин А.В.

кандидат медицинских наук, доцент кафедры общей хирургии Тернопольского национального медицинского университета имени И.Я. Горбачевского Минздрава Украины

Продан А.М.

кандидат медицинских наук, ассистент кафедры хирургии факультета последипломного образования Тернопольского национального медицинского университета имени И.Я. Горбачевского Минздрава Украины

Актуальность. Лечение распространенного перитонита (РП) остается одной из сложных и актуальных проблем urgentной хирургии. Сегодня на этапах лечения РП, значительной тенденции к снижению смертности после операций не наблюдается. Летальность при РП составляет от 20 до 45% [Кобылецкий].

Важной причиной неудовлетворительных результатов является неполный учет существенных морфофункциональных изменений в тонкой кишке (ТК) и недостаточная их коррекция. Патология ТК является одним из распространенных заболеваний пищеварительной системы [Логин]. Более выраженные проявления нарушений главных функций этого отдела киш-

чника встречаются у больных с РП. Несмотря на широкие возможности для ранней диагностики этой патологии, усовершенствованию комплексной терапии на разных этапах лечебного процесса, тенденции к снижению летальных исходов после оперативного вмешательства острого воспаления брюшины остается одной из нерешенных и наиболее сложных проблем в неотложной абдоминальной хирургии.

Одной из важных причин неудовлетворительных результатов является недостаточное учет возникающих морфофункциональных изменений в ТК на всех уровнях организации этого органа при РП и неиспользование естественного, локального механизма защиты пищеварительного тракта для

стабилизации общего гомеостаза организма пациента после оперативного вмешательства.

Цель исследования. Целью нашего исследования является изучение структурных и функциональных изменений в ТК в экспериментальных и клинических условиях при РП для разработки эффективных методов их коррекции, что позволит использовать защитную систему этого органа для улучшения результатов лечения пациентов с исследуемой патологией.

Материалы и методы. В эксперименте на 47 белых крысах массой 196-204 г, которые были разделены на две группы: первая - 11 интактных животных, вторая группа - 36 крыс со смоделированным РП, проводилось комплексное исследование морфофункционального состояния стенки ТК: морфологические, морфометрические изменения, биоэнергетическое состояние мышечного слоя, соотношение прооксидантной, антиоксидантной систем, состояние локального иммунного гомеостаза и кровообращения (ЛК). Операции проводили в условиях тиопенталового наркоза с соблюдением правил асептики и антисептики. Эвтаназию крыс осуществляли быстрой декапитацией.

Животные находились в стандартных условиях содержания, режиме и рационе питания. Исследования проводились в соответствии с законодательством Украины (Законом Украины «О защите животных от жестокого обращения» от 15.12.2009 года № 1759-VI), правил Европейской конвенции

по защите позвоночных животных, используемых в экспериментальных исследованиях, а также Концепции ИФТ АМН Украины по работе с лабораторными животными.

Известно, что исследование электроэнтерографии у больных перитонитом отражает состояние двигательной активности тонкой кишки [I. Farrar и F. Ingelfinger] впервые доказали, что регистрация перистальтических звуков является ценным методом оценки двигательной деятельности пищеварительного канала как в норме, так и при патологии. Известно, что интенсивность перистальтических звуков прямо пропорциональна двигательной активности кишки. Поэтому в клинических условиях у 131 пациента на ГПП различного генеза и у 62 больных послеоперационной вентральной грыжей, которым была проведена лапаротомия (Л) и ликвидация грыжи нами проведено электроэнтерографическое (ЭЭГ) и фоноэнтерографическое (ФЭГ) исследование в разные сроки после операции. Степень тяжести интоксикационного синдрома исследовали посредством определения лейкоцитарного индекса интоксикации по Я.Я. Кальф-Калифом (1948) и количеством молекул средней массы (МСМ) по определению Мангеймского индекса перитонита, и сорбционной способностью эритроцитов по А.А.Тогайбаеву. Кроме этого, проведен ретроспективный анализ медицинских карт стационарного больного 22 умерших пациентов ГПП.

В клинике у 131 пациента с РП в разные периоды после операции про-

ведено электроэнтерографическое исследование (ЭЭГ), сроки восстановления моторно-эвакуаторной функции ТК, тяжесть интоксикации, состояние неспецифической резистентности организма, вегетативного гомеостаза. Проведен ретроспективный анализ 50 медицинских карт стационарного больного с РП с неблагоприятным исходом.

Результаты. При экспериментальном РП толщина слизистой оболочки ТК уменьшалась до $(330,50 \pm 7,4)$ мкм, мышечной оболочки снижалась на 33 %, подслизистое основание увеличилось до $(65, 75 \pm 2,28)$ мкм, уменьшалась длина и толщина ворсинок, соответственно, на 29,3 % и 43,8 %, снижалась их площадь, нарушались процессы всасывания и накапливалась жидкость в просвете ТК. Существенно снижалась высота покровных эпителиоцитов, увеличивались диаметры ядер, нарушались ядерно-цитоплазматические соотношения в исследуемых структурах. Морфологические изменения в стенке ТК при РП сопровождались существенным напряжением и нестабильностью местной иммунной резистентности, что проявлялось снижением числа иммуноцитов, синтезирующих JgA, на 36,3 %, число продуцентов JgM выросло в 3,3 раза и JgG - у 2, 8 раза. Установлено снижение ЛК в стенке ТК до 75,7 % от соответствующей величины у животных после лапаротомии. На третьи сутки эксперимента отмечено увеличение показателей ПОЛ с параллельным угнетением антиоксидантной системы. Нарушалось биоэнергетическое обеспечение

ТК, что подтверждалось уже в первые сутки уменьшением АТФ в 1,38 раза сравнительно с интактными животными.

У больных с РП при благоприятном течении послеоперационного периода при исследовании двигательной активности кишки с помощью фоноэнтерографии были получены следующие результаты: 1-2-е сутки – отсутствие кишечных перистальтических звуков, 3-5 суток – появление слабых, сначала неритмичных звуков, постепенно перерастающих в ритмичные звуковые сигналы с увеличением их интенсивности на 6-7 суки после ликвидации перитонита.

Вполне понятно то, что такая функциональная послеоперационная непроходимость ТК у больных с РП наряду с первичным источником интоксикации повышает степень интоксикации. Так, ЛИИ у больных с РП до операции был $(5,26 \pm 0,17)$ ед., на первые сутки – $(6,27 \pm 0,21)$ ед., на третьи – $(3,66 \pm 0,11)$ Ед. и только на 6-8 сутки этот показатель приближался к нормальному значению. Концентрация МСМ у больных РП была $(0,442 \pm 0,014)$ оп.ед., на первые сутки после операции – $(0,526 \pm 0,021)$ оп. Ед. и только на пятые сутки – $(0,363 \pm 0,011)$ оп. Ед. На первые сутки после операции сорбционная способность эритроцитов составляла $(56,40 \pm 1,97)$ %, на третьи – $(50,48 \pm 1,82)$ %, на пятые – в 1,8 раз меньше и при выписке – в 2,2 раза меньше по сравнению с дооперационной величиной.

Таким образом, при восстановлении перистальтики ТК наблюдается

снижение степени интоксикации и ТК выступает как система дезинтоксикации организма после операции. Такое протекание РП приводит к повышению неспецифической резистентности организма со склонностью к равновесию в вегетативном гомеостазе больного. Четко просматривается параллель между функциональным состоянием ТК и показателями гомеостаза организма. Поэтому вовремя операции, обязательным есть использование разных видов декомпрессии желудочно-кишечного тракта. При соответствующих показаниях использовали лапаростомию, что способствовало профилактике развития интраабдоминальной гипертензии, аэрации брюшной полости и улучшению течения послеоперационного периода.

Лапаротомия нами выполнялась в следующих случаях: в терминальной стадии перитонита; в послеоперационном периоде на почве недостаточности анастомозов, перфорации острых язв, при клинической картине анаэробного перитонита.

При проведении ретроспективного анализу медицинских карт умерших пациентов было установлено, что в 82 % больных причиной летального исхода являлись бактериальный и эндотоксический шок, эндогенная интоксикация и синдром полиорганной недостаточности. Эти явления сопровождались отсутствием и угнетением двигательной активности тонкой кишки у всех больных.

В послеоперационном периоде на фоне общепринятой коррекции гомеостаза и иммунных нарушений целесообразно проводить комплекс мероприятий, направленных на раннее восстановление моторно-эвакуаторной функции ТК с использованием с 1-2-го дня после операции введения растворов АТФ, эссенциале, 40 % раствора глюкозы, антиоксидантов, препаратов кальция и проведение пневмомассажа пищеварительного канала. Такое комплексное лечение на всех этапах лечебного алгоритма приводило к уменьшению продолжительности лечения больных в стационаре после операции с $(13,8 \pm 1,8)$ до $(9,3 \pm 1,2)$ суток и улучшало качество их жизни.

Выводы. Распространенный перитонит вызывает существенные морфофункциональные изменения в стенке тонкой кишки.

Для улучшения протекания послеоперационного периода у больных с распространенным перитонитом целесообразно во время операции использовать различные виды декомпрессии пищеварительного тракта и разные варианты лапаростом.

В лечебную программу у больных с распространенным перитонитом после операции должны быть включены препараты, направленные на улучшение нормального метаболизма в стенке тонкой кишки с целью раннего восстановления функционального состояния этого органа.

ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО СЕБЕ ЯК УМОВА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗДО

Ольга Кізь

кандидатка психологічних наук,
доцентка кафедри психології,
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Анастасія Войчишина

магістрантка, Тернопільський національний педагогічний університет
ім. В. Гнатюка

Ключові слова: самосвідомість, самоставлення, студент, освітній простір закладу вищої освіти, педагог закладу дошкільної освіти, Я-концепція, образ – Я, самооцінка.

Keywords: self-awareness, self-attitude, student, educational space of a higher education institution, teacher of a preschool education institution, self-concept, self-image, self-esteem.

Ставлення до себе, самоповага та віра у власні можливості є осердям усіх прагнень особистості, проявів її активності і є запорукою психологічного благополуччя людини та її успішного самоздійснення як суб'єкта суспільних відносин. Самоставлення є багатовимірним динамічним утворенням, емоційним компонентом самосвідомості, в якому виражається загальний інтегрований зміст Я суб'єкта у єдності таких складників як «позитивне самоставлення» (самоповага і ауто-симпатія) і «негативне самоставлення» (самоприниження). Складна структура ставлення до себе організовується навколо таких її складових як самоприйняття, відкритість і самоповага, і багато в чому залежить від ставлення найближчого оточення, насамперед батьків. Самосвідомість «фіксує» підсумки психічного розвитку особистос-

ті на визначних етапах її становлення та виступає внутрішнім регулятором поведінки через образ Я [1].

Самоставленням, на думку С. Пантілеева, є визначальним чинником конструктивної особистісної рефлексії, складною системою, яка не зводиться до емоцій, самооцінки та інших «власне психічних» характеристик індивіда. Це особистісне утворення є безпосереднім феноменологічним вираженням особистісного смислу Я для самого суб'єкта. За негативного ставлення до себе, на тлі невдоволеності собою, рефлексія є засобом самопригнічення [2].

Повага та ставлення до себе, несхитна віра у власні потенції та майбутні успіхи є стрижнем особистісних прагнень, учинкової активності і передумовою психологічного благополуччя індивіда та успішного самоздійснення як

Таблиця 1.

Відсоткове співвідношення респондентів за рівнем самоставлення

Рівні	Шкали самоставлення								
	Закритість/ Відкритість	Самовпев- неність	Самокерів- ництво	Відображене самостав- лення	Самоцінність	Самоприй- няття	Самоприв'я- заність	Внутрішня конфлік- тність	Самозвину- вачення
Студенти денної форми навчання (N=115)									
низький	6	4	10	3	2	0	9	12	18
середній	83	75	71	78	69	69	81	81	76
високий	11	21	19	19	29	31	10	7	6
Студенти заочної форми навчання (N=115)									
низький	7	12	6	2	4	2	12	7	5
середній	72	69	78	88	74	79	77	77	78
високий	21	19	16	12	12	19	11	16	17

суб'єкта власної життєдіяльності. З огляду на зазначене, вивчення особливостей самоставлення і самоповаги майбутніх педагогів дошкільної освіти набуває особливої ваги та має неабиякий науковий інтерес.

Педагогу важливо не лише усвідомлювати наявність чи відсутність у собі тих чи інших особистісних та професійних якостей, а й усвідомлювати значущість власної особистості, виробляти у собі позитивні за змістом саставлення і саповагу, насолоджуватись можливістю реалізуватись в улюбленій трудовій діяльності, проживати задоволення від споглядання себе при успішному виконанні професійних обов'язків, ставитись із великою довірою до себе, піклуватися про те, щоб реальний образ Я відповідав ідеальному образу себе.

Експериментальне дослідження самоставлення студентської молоді проведено на базі Тернопільського націо-

нального педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Дослідження охоплено 230 респондентів 2-4 курсів денної та заочної форм навчання (100 % – представниці жіночої статі) упродовж 2019-2021 рр. До психодіагностичного інструментарію увійшли методика діагностики самоставлення С. Пантилєва [2]. Методика є стандартизованим опитувальником, що містить 110 тверджень, узагальнених у дев'ятох шкалах: закритість-відкритість, самовпевненість, самокерівництво, відображене самоставлення, самоцінність, самоприйняття, самоприв'язаність, внутрішня конфліктність, самозвинувачення.

Розглянемо показники самоставлення, отримані у двох групах досліджуваних: денної чи заочної форми здобуття освіти. У результаті проведеного дослідження були отримані показники самоставлення за дев'ятьма діагностованими шкалами (табл.1).

Як бачимо із таблиці 1, для більшості респондентів переважаючим є середній рівень самоставлення, проте за окремими шкалами простежуються значущі відмінності між двома групами досліджуваних. Рівневий аналіз за 9 шкалами самоставлення виявився досить інформативним і надав широкі можливості для якісного аналізу та інтерпретації. Розподіл середніх значень за шкалами також засвідчує відмінні особистісні профілі самоставлення у студентів денної та заочної форм навчання. Порівняння показників двох сукупних вибірок засвідчило, що ціннісне ставлення до себе студентів заочної форми навчання у порівнянні зі студентами денної форми за шкалою «закритість-відкритість» характеризується більш слабшою здатністю до саморефлексії та самоаналізу ($t=2,67$, $p<0,01$).

Студенти заочного відділення відзначаються більшою невпевненістю в собі, своїх потенціях і можливостях, сумнівами щодо здатності викликати повагу оточуючих ($t=2,89$, $p<0,01$), у них наявні настановлення щодо своєї малозначущості, відсутність зацікавленості внутрішнім світом, низькі виміри цінності власного Я для себе та інших ($t=3,23$, $p<0,01$). На відміну від студентів денної форми навчання, їм більшою мірою притаманна внутрішня конфліктність ($t=2,91$, $p<0,01$), самозвинувачення ($t=2,72$, $p<0,01$). Це пояснюється звуженим соціальним

відзеркаленням власної поведінки, збідненим досвідом оцінки власної діяльності з боку значущих інших, у тому числі, адміністрації закладу, деканату, викладачів, одногрупників. У студентів денної форми навчання середні значення за шкалою говорить про сприятливіше протікання процесу аутокомунікації, менш конфліктний зміст Я, що реалізується у внутрішньому діалозі ($t=3,23$, $p<0,01$).

При роботі зі студентами потрібно акцентувати увагу на зміцненні їхньої самоповаги та любові до себе, актуалізації самоаналізу особистісних смислів життя, утвердженні вартості індивідуального буття. Навчання вмінню давати позитивну оцінку собі, ставитись до себе з любов'ю і турботою розширить діапазон позитивних самооцінних ставлень, поглибить усвідомлення цінності свого індивідуального існування, сприятиме осмисленості життя, задоволеності собою, позитивній самомотивації, досягненню успіхів у різних сферах людського буття, що у сукупності є ознаками психологічного благополуччя особистості.

Література:

1. Войчишина А., Кіз'я О.. Самоставлення у структурі самосвідомості особистості: теоретичний аналіз проблеми. The IX International Science Conference «Integration of scientific bases into practice», April 13–14, 2021, Osaka, Japan. 107 p. 67-72.
2. Пантїлеев С. Р. Методика исследования самоотношения. Психодиагностическая серия: Вып. 7. М.: СМБСЛ, 1993. 32 с.

ОСОБЕННОСТИ ГИДРОДИНАМИКИ И ТЕПЛОМАССОБМЕНА В ВИХРЕВЫХ РЕЖИМАХ

Сажин В.Б.

академик, профессор, доктор технических наук, директор
Российский инвестиционно-инновационный
Фонда «Научная Перспектива», Москва, Россия

Ключевые слова: химия, технология, гидродинамика, теплообмен, сушка, частица, слой, вихрь

Keywords: chemistry, technology, hydrodynamics, heat and mass transfer, drying, particle, layer, vortex

Вихревые режимы взвешенного слоя дисперсных частиц часто применяются в промышленности. Их отличает интенсивность, возможность управления гидродинамикой потоков в достаточно широких пределах, развитая поверхность для эффективной реализации процессов тепло-массообмена (ТМО). В частности к вихревым аппаратам можно отнести вихревые камеры (дисковые однокамерные, двухкамерные), вихревые трубы (ВТ) (с термодинамическим разделением потоков), циклоны, аппараты с встречными закрученными потоками (ВЗП) [1-3].

Аппараты ВЗП применяются не только в России. Их отличает высокая разделяющая способность, что определило их использование в качестве эффективных пылеуловителей. Только в рамках известной в СССР и мире научной школы академика Б.С. Сажина было доказано эффективное использование аппаратов ВЗП в качестве сушилок, и далее, в развитие этой темы была доказана возможность их использования для совмещения различных процессов одновременно протекающих в одном аппарате. Так в промышленность были широко внедрены многофункциональные аппараты ВЗП – безуносные сушилки (сушилки с одновременным улавливанием пыли высушиваемого продукта), батарейные пылеуловители, комбинированные аппараты (например, ВЗП-ВК – с вихревой камерой, ВТ-ВЗП – для режимов кондиционирования с пылеулавливанием и другие), различные модификации (например, ВЗПРК – аппарат с расширяющимся конусом, который мог быть использован и как сушилка, и как микрогранулятора и многие другие). Заметим отдельно, что российские пылеуловители ВЗП (например, конструкции МГТУ (впоследствии – МГУ) имени Косыгина, разработанные в рамках школы академика Б.С. Сажина (с получением премий Правительства в области науки и техники, многочисленных орденов и медалей, десятков монографий и учебников, сотен авторских свидетельств и патентов десятков стран мира) существенно дешевле в изготовлении (при меньшем энергопотре-

блении в эксплуатации) и в 3 раза эффективнее (по производительности при сопоставимых размерах), чем зарубежные вихревые пылеуловители (например, системы Ангидро) [4].

В рамках научной школы Б.С. Сажина (ещё в конце 1970-х годов прошлого столетия – авторы изобретения Б.С. Сажин и В.Б. Сажин) впервые в мире была доказана возможность промышленного использования эффекта Ранка-Хилша, когда в вихревой трубе происходит разделение общего потока на два разнонаправленных (периферийного «горячего» (с большей температурой, чем у общего на входе в трубу) и центрального «холодного») потока. Ныне вихревые трубы (ВТ) применяются для ряда процессов (кондиционирования воздуха), в пищевой промышленности (мясопереработка, производство овощей и фруктов), растениеводстве, в химической (например, управляемая сушка термолabileльных материалов) и других отраслях. В последние годы нами с сотрудниками доказана возможность многофункционального использования ВТ [5-7].

Для оценки эффективности применения вихревых пылеуловителей ВЗП, например, в качестве воздухоочистительного устройства теплоэнергетических установок турбинного типа коэффициент гидравлического сопротивления ВЗП может быть вычислен по двум параметрам – кратности расхода K^* (по каналам) и коэффициенту гидравлического сопротивления ξ^* , которые связаны соотношением

$$\xi^* = \xi_1(1 - K^*)^2 \quad (1)$$

Получено соотношение между коэффициентом гидравлического сопротивления каналов первичного и вторичного потоков и кратностью расхода K^* в виде уравнения

$$\frac{\xi_1}{\xi_2} = \frac{K^{*2}}{(1 - K^*)^2} \quad (2)$$

Эффективность пылеуловителя имеет логарифмически нормальное распределение и определяется из выражения

$$\eta_0 = (1 - K)\eta_1\eta_2, \quad (3)$$

где η_1, η_2 – фракционные коэффициенты очистки газа, поступающего по первому и второму каналу, которые могут быть определены из выражения:

$$\eta_{1,2} = \sum_{i=1}^N \Phi_i(x_{1,2})\eta_{1,2}, \quad (4)$$

$$\Phi_{1,2} = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{x_{1,2}} e^{-\frac{x^2}{2}} dx \quad (5)$$

– интеграл вероятности. Значение $\Phi(x)$ может быть определено полиномом второй степени.

Зависимость характеристик эффективности вихревого пылеулавливания и улавливаемой пыли определяется выражением

$$x_{1,2} = lg \frac{\delta_m}{\delta_{1,2\eta=50}} / \sqrt{lg^2 \sigma + lg^2 \sigma_{1,2\eta=50}} \quad (6)$$

где δ_m – размер улавливаемых частиц, $\sigma_{1,2\eta=50}$ и $\sigma_{1,2\eta}$ параметры кривой фракционной эффективности.

Параметр $\sigma_{1,2\eta}$ слабо зависит от кратности расхода и может быть принят постоянной величиной. Параметры $\sigma_{1,2\eta=50}$ зависят от кратности расхода и могут быть определены из формул:

$$\delta_{1\eta=50} = \delta_{1\eta=50}^* \sqrt{1 - K^* / 1 - K} \quad (7)$$

$$\delta_{2\eta=50} = \delta_{2,1\eta=50}^* \sqrt{\frac{K^*}{K}} \quad (8)$$

где $\delta_{1,2\eta=50}$ – опытные значения при заданной степени кратности K^* (соотношения потоков по каналам).

Рассмотрим гидродинамику течений дисперсной фазы при сепарации с коаксиальными закрученными потоками. При сепарации или пылеулавливании тонкодисперсных пылей, поступающих в аппарат через входные патрубки вместе с потоками газа на входном участке частицы имеют тангенциальную скорость, близкую к скорости газа и малую осевую и радиальную скорости. И основная задача состоит в сепарации частиц на стенку аппарата и дальнейшего удаления их в бункер.

Закон движения одиночной плотной частицы выводится из второго закона Ньютона:

$$m \cdot \frac{d\vec{W}}{dt} = \vec{F}_{\vec{n}} + \vec{F} \quad (9)$$

где m – масса частицы; \vec{F} сумма внешних сил; $\vec{F}_{\vec{n}}$ – аэродинамические силы, обусловленные воздействием сплошной среды. Для анализа приведем уравне-

ния движения к безразмерному виду. Введем понятие времени релаксации $\tau = \rho_m \cdot d^2 / (18 \cdot \mu)$ и относительного коэффициента сопротивления $B = C_d \cdot \text{Re}_d / (24 \cdot f_1)$, где f_1 – динамический коэффициент формы, Re_d – число Рейнольдса частицы.

Приняв в качестве масштаба скорости безразмерную скорость в плане аппарата V_0 , масштаба размера – радиус аппарата R , масштаба времени – $T_A = R/V_0$ уравнения движения частицы получаем в виде:

$$\tilde{St} \cdot \frac{dW_\eta}{d\theta} = B \cdot f_1 \cdot (V_\eta - W_\eta) - W_B, \quad (10)$$

$$\tilde{St} \cdot \frac{dW_\xi}{d\theta} = B \cdot f_1 \cdot (V_\xi - W_\xi) + \tilde{St} \cdot \frac{W_\varphi^2}{\xi}, \quad (11)$$

$$\tilde{St} \cdot \frac{dW_\varphi}{d\theta} = B \cdot f_1 \cdot (V_\varphi - W_\varphi) - \tilde{St} \cdot \frac{W_\varphi \cdot W_\xi}{\xi} \quad (12)$$

$$\frac{d\eta}{d\theta} = W_\eta, \quad \frac{d\xi}{d\theta} = W_\xi, \quad \frac{d\varphi}{d\theta} = \frac{W_\varphi}{\xi} \quad (13)$$

где: W и V – безразмерные скорости частицы и газа; (η, ξ, φ) – безразмерные цилиндрические координаты; θ – безразмерное время; St – число Стокса $St = \tau/T_A$; W_B – безразмерная скорость витания; ρ_m, d – плотность и диаметр частиц.

Для коэффициента аэродинамического сопротивления C_d предложено решение

$$C_d = f_1 \cdot \left(\frac{24,0}{\text{Re}_d} + \frac{4,0}{\sqrt{\text{Re}_d}} + 0,4 \right), \quad (14)$$

При решении различных задач разделения газозвесей, пылеулавливания, определения времени центробежного осаждения частиц, применяют также различные виды упрощенных моделей движения частиц: одномерные или плоские модели со стоксовским, переходным и общим законом сопротивления движению.

Для процессов, где характерные размеры частиц менее 10 мкм, можно получить аналитические решения для определения времени пребывания. Например, для потенциального течения среды (при $n=0,5$) из уравнения (11), в случае если на частицы действует только центробежная сила и сила сопротивления, определяемая по закону Стокса, рассматривая плоскую модель безвихревого движения, получаем уравнение движения частицы в виде

$$\frac{d^2 r}{d\theta^2} + \frac{1}{St} \cdot \frac{dr}{d\theta} - \frac{1}{r^2} = 0, \quad (15)$$

Таблица 1.

Расчет времени пребывания по различным моделям движения

D аппарата, м	d, мкм	t _c , МЗ	t _c , М1	E, %
0.05	5	0.061	0.03	103
0.05	10	0.018	0.007377	143
0.05	20	0.0091	0.00184	395
0.53	20	0.267	0.121	121
0.53	30	0.138	0.054	155
0.53	50	0.075	0.019	295
0.53	100	0.051	0.0048	962

Из уравнения (15), пренебрегая дифференциалом второго порядка, получаем решение для времени пребывания частицы в рабочем объеме

$$t = \frac{9}{2} \cdot \frac{\mu \cdot R_2^4 \cdot \Gamma_2^2}{\rho_i \cdot d^2 \cdot \Gamma_2^2} \cdot \left[1 - \left(\frac{R_1}{R_2} \right)^4 \right], \quad (16)$$

В таблице 1 приведены результаты сравнительных расчетных исследований по полной модели (10) – (13) (в таблице обозначена МЗ) и приближенной модели безвихревого движения (14) (в таблице обозначена М1). Рассчитывалось время пребывания частицы до момента касания стенки аппарата по указанным моделям и относительная ошибка приближенной модели.

Из таблицы 1 видно, что приближенные модели движения могут быть применены для расчетов времени пребывания лишь для тонкодисперсных материалов при диаметре частиц $d \leq 20$ мкм (при диаметре аппарата $D \geq 0,5$) и для частиц $d \leq 10$ мкм для аппаратов меньших диаметров.

Поскольку эти значения охватывают основную часть фракционной эффективности улавливания центробежных пылеуловителей, то в их расчетах оправдано применение приближенных моделей.

Для задач, связанных с орошением рабочего объема закрученного потока частицами жидкости, размеры частиц могут составлять 50-500 мкм, следовательно, в этом случае приближенные модели нежелательны.

Нами была проведена серия вычислительных экспериментов по исследованию влияния расположения устройств распределения жидкости, угла распыла, а также характеристик камеры на время нахождения капель жидкости в рабочей зоне (до контакта со стенкой или брызгоуноса) и среднее относительное число Рейнольдса по траектории движения. Микрокинетика движения рассчитывалась по полной модели (уравнения (10)-(14)), макрокинетика несущей фазы рассчитывалась на основе известной модели. Диаметр частиц варьировался в пределах 50-300 мкм, $V_0 = 15$ м/с, $\rho_M = 1000$ кг/м³, диаметр рабочей камеры 0,2-0,7 м, среднерасходная скорость 1-4 м/с, угол вылета капель φ варьировался

в диапазоне от 0 до 0,8 рад. Результаты расчетов, и в частности, представленные на рисунках 1 а-б графики показали следующее. При вылете капель вдоль оси камеры время контакта частиц жидкости с газом увеличивается с ростом диаметра аппарата, причем наибольшее время контактируют крупные капли, диаметром более 250 мкм; для мелких капель велика доля брызгоуноса. Среднее число Рейнольдса, как и следовало ожидать, растет при увеличении размера капель. Для крупных частиц (при подачи капель вдоль оси камеры), брызгоунос начинается при средневзвешенной скорости $V_c \geq 3$ м/с. При малых скоростях возможен срыв крупных частиц непосредственно в осевой завихритель. Наиболее сложный характер имеют характеристики капель в зависимости от высоты расположения разбрызгивателя и от угла распыла факела (рис. 1 а, б).

Из рисунка 1 а видно, что для каждого размера капель существует оптимальный диапазон высот расположения форсунки. Угол распыла влияет на характеристики по-разному, в зависимости от размера капель (рис. 1 б). Для частиц 50 мкм и менее увеличение угла распыла влияет положительно, снижая брызгоунос. Для диапазона размеров частиц 100-200 мкм желателен угол распыла не более 0,3 радиана (оптимальный диапазон – 0,05-0,3 радиана). Крупные частицы, диаметром более 300 мкм при данных условиях ввода практически независимо от угла распыла срываются в осевой завихритель или шайбу и имеют очень малое время пребывания.

Таким образом, разработанные модели макро- и микрокинетики позволяют теоретически исследовать динамику двухфазного газожидкостного потока в вихревых аппаратах с различными разбрызгивающими устройствами на основе закономерностей гидродинамических характеристик.

Так для анализа макрокинетики часто применяют модели гидродинамики среды разной степени сложности, например, модель идеальной (невязкой) жидкости в виде уравнений Эйлера, уравнения Навье-Стокса для вязкого течения, турбулентные модели на основе уравнений Рейнольдса. Для аппаратов ВЗП в области соотношения расходов потоков $K \geq 0,5$ одни исследователи в описании используют так называемую квазицилиндрическую макроструктуру потоков, состоящую из двух закрученных потоков: наружного нисходящего и внутреннего восходящего, а по мнению других, модель отличается от квазицилиндрической, потому что в центральной зоне существуют один или два вихря, сильно смещенные к стенке аппарата (более чем на 50% от геометрического центра). При этом в приосевой зоне, наблюдаются сильные радиальные и вращательные скорости. Также отмечаются структурные изменения для вращательной скорости в приосевой области. Таким образом, сами математические модели и численные алгоритмы нуждаются в надежной верификации – сопоставлении результатов расчётных и натурных экспериментов [8]. В условиях лабораторного моделирования этой задаче отвечают бесконтактные оптические методы измерений. Физическое моделирова-

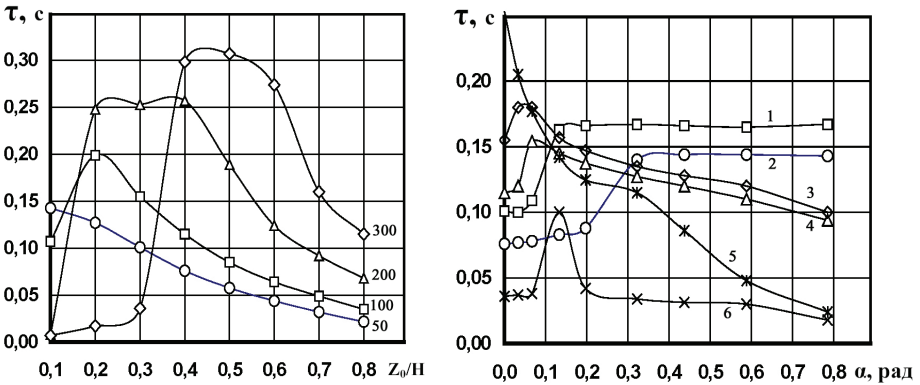

Рисунок 1. 1(а) – Зависимость времени пребывания частиц от высоты расположения форсунки в рабочей камере. (Размеры частиц показаны в мкм).

1(б) – Влияние угла распыла форсунки на время пребывания капель:
 1- $Z_0/H=0,3$; $d=50$ мкм; 2- $Z_0/H=0,4$; $d=50$ мкм; 3- $Z_0/H=0,3$; $d=100$ мкм;
 4- $Z_0/H=0,4$; $d=100$ мкм; 5- $Z_0/H=0,3$; $d=200$ мкм; 6- $Z_0/H=0,3$; $d=300$ мкм.

ние внутренней макрокинетики проводилось на модели с внутренним диаметром $D = 0,106$ м изготовленной из термостойкого молибденового стекла молибденового стекла. В составе экспериментального стенда: блок ротаметров с вентилями, камеры со встречными закрученными потоками, а также контрольный циклон и фильтр санитарной очистки. Воздух, засасываемый компрессором из помещения, нагнетается в общий коллектор и далее, по двум каналам через ротаметры поступал в лопаточный завихритель первого потока и тангенциальный завихритель второго потока. Отработанный газ выводится из аппарата через выхлопную трубу. Контрольно-измерительная аппаратура установки обеспечивала измерение и регулировку основных параметров процесса. Для бесконтактного измерения стационарного распределения скорости потока в интересующих сечениях модели применялась лазерно-доплеровская прецизионная измерительная система (ЛДА), включавшая: лазер, оптоэлектронный модуль, координатно-перемещающий блок и фотоприемник. На рисунках 2 а-б представлены результаты измерений тангенциальной $V\varphi$ и осевой Vz составляющих скорости газовой фазы. Для соотношения расходов потоков $K=0,62$ замеры приведены для двух характерных сечений по высоте аппарата. Как видно из полученных данных на всех кривых распределения тангенциальная составляющая $V\varphi$ близка по форме к вихрю Рэнкина, что подтверждает достоверность полученных результатов.

Местоположение оси вихря получено путем двухсторонней аппроксимации точек распределения $V\varphi$ (ось вихря отмечена крестиком). Из рисунка 2 видно, что в камере ВЗП смещение физической оси вихря от геометрической составляет не более 5% и, следовательно, значительно меньше, чем в циклонном аппарате. Смещения оси вихря к стенке, или появления двух вихрей (как в некоторых

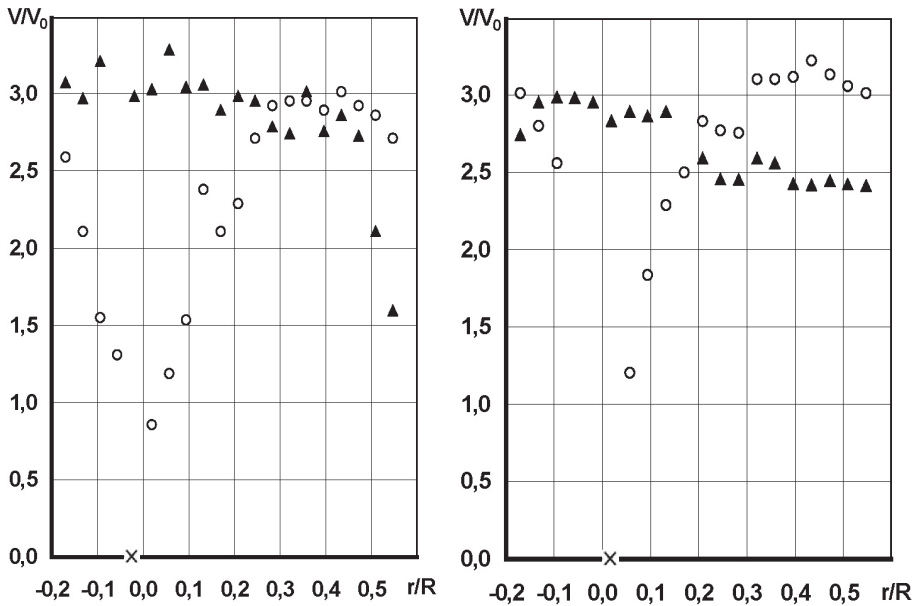

Рисунок 2. Экспериментальные значения скоростей на стадии фазы в вихревой структуре со встречными закрученными потоками при $K=0,62$ \blacktriangle – осевая скорость; \circ – тангенциальная скорость. Крестиком отмечен центр вихря, полученный путем аппроксимации замеров. Высота сечений замеров (а) – $Z_0/H=0,4$; (б) – $Z_0/H=0,8$.

исследованиях) не наблюдалось. Осевая составляющая скорости V_z по всей высоте аппарата в приосевой области направлена вверх, не меняет своего направления и имеет максимальное значение. Эти свойства V_z , в сочетании со стабильным положением центра вихря V_φ вблизи геометрической оси, говорят о достаточно устойчивой макроструктуре потока, которая близка к квазицилиндрической. Из этих фактов следует также отсутствие явлений смещения вихря в пристеночную зону, реверса вихря или образования двух вихрей.

Известно, что на предприятиях тепловые вторичные энергоресурсы (ВЭР) могут достигать 50 и более процентов от всей технологической теплоты, а используемые теплотехнологические вихревые утилизаторы низкопотенциальной отработанной теплоты являются основным резервом экономии ТЭР. Техничко-экономические исследования показали, что с точки зрения утилизации теплоты, тепловые ВЭР следует разделить на две группы: ВЭР с температурой выше $60-70^\circ\text{C}$ и ВЭР с температурой до $60-70^\circ\text{C}$. Вторичные тепловые энергетические ресурсы первой группы целесообразно использовать для нагрева технологических теплоносителей в теплообменных аппаратах, либо непосредственно использовать в технологических процессах в зависимости от их состава и наличия загрязнений. Экономический эффект от использования тепловых ВЭР второй группы, имею-

щих температуру ниже 60°C, может быть получен с помощью тепловых насосов, повышающих тепловой потенциал теплоносителя до такого уровня, при котором становится возможным его использование в соответствующих теплотехнологических аппаратах [9]. Так например, для текстильного производства разработана и предложена двухуровневая по температуре теплонасосная установка, позволяющая повысить температурный потенциал нагреваемого сушильного агента до 100-110°C. Нами с сотрудниками доказана перспективность использования для теплоутилизации ВЭР вихревого многофункционального аппарата (ВМФА) на базе аппарата со встречными закрученными потоками (ВЗП), В аппарате ВМФА обеспечиваются высокие скорости потока газа (5-25 м/с) без снижения эффективности улавливания влаги. Одним из основных преимуществ вихревого аппарата является наличие в рабочем объеме аппарата высокоразвитой поверхности теплообмена, включающей в себя капельную, пленочную и пенную поверхности раздела фаз. Высокие относительные скорости движения фаз и высокоразвитые поверхности раздела фаз обеспечили высокую эффективность аппаратов. Коэффициент теплообмена аппарата на порядок выше, чем в известных промышленных аппаратах, используемых для тех же целей. Это позволило получить требуемый эффект утилизации теплоты при минимальных габаритных размерах и металлоёмкости. Имевшиеся до настоящего времени смесительные теплообменные аппараты имели значительные габаритные размеры, большую металлоёмкость и, следовательно, большую себестоимость. Кроме того, некоторые утилизаторы теплоты ПВС для увеличения интенсивности процессов тепло – и массообмена имели вращающиеся разбрызгивающие устройства, что существенно усложняло конструкцию и обслуживание установки, а также снижало её надёжность.

С целью получения математического описания гидродинамики и теплообмена в аппаратах типа ВМФА была разработана физическая модель процессов переноса в таком аппарате, которая основывалась на нижеприведенных допущениях. На основании принятой модели были получены уравнения интенсивности процессов теплообмена (17) и массообмена (18).

$$\Delta_T = \Delta t_{T.M} / \Delta t_{O.M} = e^{-k_{MV} \cdot m_M \cdot V_A}, \quad (17)$$

где $\Delta t_{O.M} = t_{1M} - t_{Ж.Н}$; $\Delta t_{T.M} = t_{2M} - t_{Ж.К}$; $k_V = \sigma \cdot dF_T / dV_{\square}$, где k_{MV} – объёмный коэффициент теплопередачи; F_T – теплопередающая поверхность; V_A – объем рабочего пространства аппарата.

$$\Delta_C = \Delta C_T / \Delta C_0 = e^{-\beta_V \cdot m_M \cdot c_T \cdot V_A}, \quad (18)$$

где β_V – объёмный коэффициент массопереноса.

С учётом аналогии процессов тепло – и массообмена

$$\frac{\Delta t_{T.M}}{\Delta t_{O.M}} = \frac{\Delta C_T}{\Delta C_0} \text{ или } \Delta_T = \Delta_C. \quad (19)$$

На основании анализа составляющих уравнения (17) получено выражение (20) более удобное для расчёта интенсивности процесса теплообмена, поскольку исключает одну из неизвестных величин, а именно, $t_{ж.к}$.

$$Km_V = \frac{t_{\alpha.i} - t_{2i}}{t_{\alpha.i} - t_{1i}} = \left(1 + \frac{k_V \cdot m_i \cdot V_A}{Bm + 1} \right) \cdot e^{-k_V \cdot m_i \cdot V_A}, \quad (20)$$

где $Bm = \frac{G_{Ж} \cdot c_{РЖ}}{G_{Г} \cdot c_{РГ}}$.

Анализ параметров, входящих в уравнение (20), позволил получить критериальную зависимость (21) для расчета процесса теплообмена:

$$Km_V = A \cdot Re^b \cdot Bm_V^c \cdot K_1 \cdot K_2. \quad (21)$$

где Re – число Рейнольдса; Bm_V – число тепловых эквивалентов; K_1 и K_2 – коэффициенты, соответственно учитывающие кратность расхода – K' (т.е. соотношения восходящего и нисходящего потоков газа) и отношение расхода жидкостей для нисходящего и восходящего потоков газа.

На основании проведенных исследований были разработаны конструкции опытно – промышленных образцов вихревых многофункциональных аппаратов с регулируемой гидродинамикой для утилизации теплоты и очистки выбросного воздуха от пыли и некоторых газов, предназначенных для различных типовых условий их работы, а также инженерные методы их расчета. Расчеты показывают, что коэффициент теплопередачи в многофункциональных аппаратах на порядок выше чем в обычных скрубберах. В настоящей статье нами рассмотрено лишь несколько аспектов эффективного применения разработанных в научной школе академика Б.С. Сажина многофункциональных аппаратов вихревого слоя. Вместе с тем ещё предстоит глубокие теоретические и экспериментальные исследования в области управляемой гидродинамики вихревого слоя [10]. Так нуждается в осмыслении, изучении и широком практическом применении открытый нами с Б.С. Сажиним новый гидродинамический режим вращающегося вихревого слоя, который не только существенно расширяет область рационального применения сушилок, но и позволяет осуществлять микрогрануляцию частиц. Или открытые нами с сотрудниками эффекты при изучении дисковых вихревых аппаратов: доказано существование двух областей гидродинамических режимов: докритическая и закритическая, а также доказанное нами, но нуждающееся в глубоком осмыслении парадоксальное явление снижения гидравлического сопротивления вихревой камеры при увеличении концентрации твёрдой фазы в газозвеси, входящей в аппарат. Установлено, что в области малых (докритических) скоростей газозвеси удерживающая способность q (количество материала в аппарате), определяющая производительность аппарата G и продолжительность обработки материала в аппарате τ при заданной производительности ($q = G/\tau$) не зависит от характеристики материала и

определяется величиной скорости (расхода) газа, а при скоростях больших критической q не зависит от расхода газа, но зависит от характеристики обрабатываемого дисперсного материала (плотности, размера частиц). Парадоксальный же с инженерной точки зрения эффект уменьшения сопротивления аппарата при увеличении нагрузки по твёрдой фазе вызвал пристальное внимание научного сообщества. Из рабочих гипотез можно выделить мнение проф. В.С. Бескова об объяснении феномена с точки зрения физики отрывных течений. Динамически развивается изучение и применение вихревых труб (ВТ), в которых реализуется эффект Ранка-Хилша – вихревое термодинамическое разделение входящего потока на два разнонаправленных (пристеночного «горячего» и приосевого «холодного») потока. Предлагается использовать ВТ в качестве теплообменников с одновременным улавливанием пыли из пылегазовых смесей. Показано, что ВТ низкого напора могут быть многоцелевыми аппаратами (подобно ВЗП) и выполнять дополнительные функции пылеуловителя и осушителя газового потока, а также применяться в качестве «мокрой» ступени газоочистки (циклон – вихревой компрессор).

Автор приносит глубокую благодарность своим коллегам-соавторам, ярким представителям международной научной школы академика Б.С. Сажина докторам наук и профессорам А.С. Белоусову и М.П. Тюрину.

Литература

1. Сажин Б.С., Сажин В.Б. Научные основы техники сушки. М.: Наука, 1997. – 448 с.
2. Сажин, В.Б. Сушка в закрученных потоках: теория, расчёт, технические решения/ В.Б. Сажин, М.Б. Сажина. Москва. 2001. – 324 с.
3. Сажин В.Б, Сажина М.Б. Выбор и расчёт аппаратов со взвешенным слоем. – М.: РосЗИТЛП, 2001. – 336 с.
4. B.S. Sazhin and V.B. Sazhin Scientific Principles of Drying Technology /New York – Connecticut (USA)-Wallingford (U.K.): Begell House Inc.-2007.-506 PP.
5. Сажин Б.С., Булеков А.П., Сажин В.Б. Эксергетический анализ работы промышленных установок. – Москва. 2000. – 297 с.
6. Сажин, В.Б. Научные основы стратегии выбора эффективного сушильного оборудования / В.Б. Сажин, Б.С. Сажин. М.: Химия, 2013, 544 с.
7. Сушка в активных гидродинамических режимах /Сажин Б.С., Сажин В.Б. //Теоретические основы хим. технологии, 2008, том 42, №6, с. 638-653.
8. Сажин Б.С., Сажин В.Б. Научные основы термовлажностной обработки дисперсных и рулонных материалов. – М.: Химия, 2012. – 776 с.
9. V.B. Sazhin. Implementation of the principles of efficiency of energy-intensive technological processes // Science, research, development #36, 2020. –Str. 51-59.
10. V.B. Sazhin & B.S. Sazhin. Actual contemporary problems of effective drying of dispersed materials in swirled flows [Article] // Sciences of Europe, # 34, 2018, Vol. 1. – PP. 50-63.

МОДЕЛЮВАННЯ ПЗ ДЛЯ СТРАХУВАННЯ МАЙНА З ВИКОРИСТАННЯМ APIGEE ПЛАТФОРМИ

Веретіна Оксана Романівна

Харківський національний університет радіоелектроніки
студент кафедри Програмної інженерії

Онищенко Костянтин Георгійович

Харківський національний університет радіоелектроніки
асистент кафедри Програмної інженерії

Ключові слова: безпека даних, платформа apigee, страхування майна

keywords: data security, apigee platform, property insurance

Головним чинником, що забезпечує соціально-економічне зростання країни та підвищення рівня життя громадян, є ефективна робота ринку страхування життя. За даними світової практики, страхування життя є невід'ємним атрибутом страхового захисту населення, який підвищує якість та забезпечує безпеку життєдіяльності.

Тим часом, страхування автомобілів та нерухомості допомагає вирішити проблеми соціального захисту населення та підвищити їх добробут за рахунок страхового захисту від існуючих ризиків, а також завдяки можливості заощадження коштів.

Майнове страхування є обов'язковим елементом будь-якої економічної та соціальної системи суспільства. Економіка неспроможна успішно функціонувати без розвинутої системи страхування країни.

Існує велика кількість програмних систем, які надають необхідний функціонал для страхування, але вагомим фактором, який не всім вдається задовольнити, є питання безпеки та якості системи.

Тому, пропонується програмна система, яка надасть впевненість користувачам у безпеці та якості її використання. Ця мета досягається завдяки функціоналу платформи Apigee, яка надає можливість маніпулювати API, а також вирішити питання з безпеки.

Модель ПЗ полягає у створенні веб-орієнтованої системи зі страхування автомобілів та нерухомості. Користувачі матимуть можливість безперешкодно оформити страховий пакет, вартість якого розраховується наступним чином:

1) При страхуванні автомобіля використовується формула [1]:

вартість = БТ * K1 * K2 * K3 * K4 * K5 * K6 * БМ * СЛ

БТ - базовий тариф, розмір якого встановлено державою;

K1 - коефіцієнт, що залежить від типу транспортного засобу, де враховується об'єм двигуна;

K2 - коефіцієнт, що залежить від місця реєстрації авто;

K3 - коефіцієнт, що залежить від сфери експлуатації транспортного засобу;

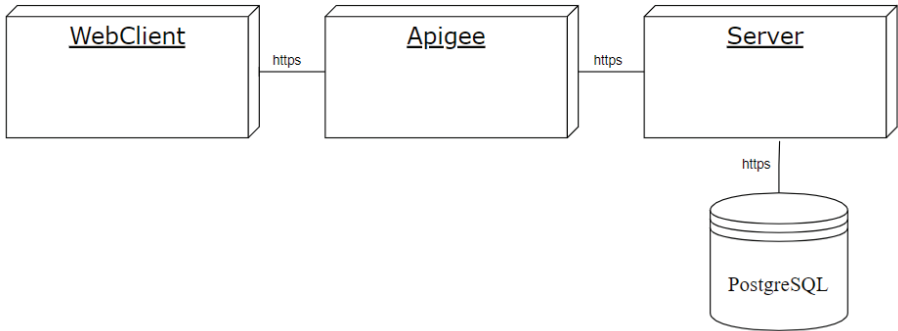

Рисунок 1 – Діаграма розгортання

К4 – коригуючий коефіцієнт, розмір якого залежить від власника транспортногo засобу (фізична особа або юридична);

К5 – коефіцієнт, що залежить від періоду експлуатації;

К6 – коефіцієнт, що залежить від терміну дії договору;

БМ – коефіцієнт Бонус-Малус, який залежить від наявності порушень протягом певного терміну;

СЛ – знижка для пільговиків.

2) При страхуванні нерухомості використовується формула [2]:

$$\text{вартість} = \text{БТ} * \text{К1} * \text{К2}$$

БТ – базовий страховий тариф;

К1 – коригуючий коефіцієнт за договором страхування;

К2 – коефіцієнт залежить від терміну дії договору.

На етапі проектування ПЗ було вирішено створити продукт, який складається з серверної частини, веб-клієнту та системи управління API, яка реалізовується за допомогою Apigee. Крім того, для зберігання даних, була обрана БД PostgreSQL. Для

того, щоб показати взаємодію компонентів при обраній архітектурі, була побудована діаграма розгортання програмної системи (рис. 1).

Apigee – це платформа інструментів для розробників та постачальників API для налагодження, тестування, захисту та отримання аналітики з API [3].

Платформа Apigee дозволяє створювати свої API-проксі за допомогою політик, які є попередньо вбудованими функціями, які можна налаштувати без коду [4].

Apigee також має вбудовану підтримку політик JavaScript або Java, які дозволяють писати власний код, коли це необхідно для більш складних випадків використання.

Платформа надає наступні переваги:

- 1) Дозволяє надати безпечний доступ до серверної частини завдяки налаштування політик [5] верифікації токенів, визначення TPS (Transactions Per Second) та TIP (Transactions In Progress) для кожної API-проху, а також перевірки вміст параметрів

запитів. Це може запобігти DDoS (distributed denial-of-service) атакам та SQL-ін'єкції.

- 2) Недоліки, що були допущені у backend-частині покриваються за допомогою політик обробки помилок, трансформування відповідей, що приходять до клієнта, а також перевірок даних, що прийшли з серверу.
- 3) API-Проху налагоджуються за допомогою інструмента відстеження етапів проходження запиту по політикам Apigee, що надає можливість вирішувати проблеми під час розробки.
- 4) Платформа зберігає історію попередніх налаштувань для API-проху.
- 5) Після налаштування API є можливість їх монетизувати, так як платформа дозволяє провайдеру стягувати плату за використання API.
- 6) У платформі Apigee наявна аналітика, що генерується та обробляється асинхронно. Ця аналітика розкриває велику кількість інформації про API та системні виклики сервера, а також використовуються для аналітичних звітів та візуалізації.

Перелічені можливості Apigee покращують якість програмної системи та надають продукту конкурентоспроможні привілеї над ринком подібних систем.

На підставі проведеного аналізу предметної області була розроблена архітектура ПЗ з використанням Apigee платформи та опрацьовані моделі оцінювання вартості страхування для автомобілів та нерухомості.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Коефіцієнти ОСЦПВ. [Електронний ресурс]. URL: <https://britishinsurance.com.ua/article/koefitsienti-ostspv---vse-scho-potribno-znati-dlya-rozrakhunkutsini> (Дата звернення 24.12.2021).
2. Закон України «Про страхування» №2288-IV зі змінами від 23.12.04// Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 6. – С.138.
3. Apigee. [Електронний ресурс]. URL: <https://cloud.google.com/apigee/docs/api-platform/get-started/what-apigee> (Дата звернення 24.12.2021).
4. Understanding APIs and API proxies. [Електронний ресурс]. URL: <https://docs.apigee.com/api-platform/fundamentals/understanding-apis-and-api-proxies> (Дата звернення 24.12.2021).
5. What policy is. [Електронний ресурс]. URL: <https://docs.apigee.com/api-platform/develop/policy-attachment-and-enforcement> (Дата звернення 24.12.2021).

СИНТЕЗ И АНАЛИЗ КООРДИНАЦИОННЫХ СОЕДИНЕНИЙ БРОМИДОВ МАРГАНЦА (II), КАДМИЯ(II) И МЕДИ (II) С ИЗОНИКОТИНОИЛГИДРАЗОНОМ ПАРА-АЦЕТИЛАМИНО БЕНЗАЛЬДЕГИДОМ (ИНГПААБА-)

Чантурия М.М.

Ассоциированный профессор, кандидат химических наук
Сухумский Государственный Университет

Цинцадзе М.Г.

Профессор, доктор химических наук
Грузинский Технический Университет

Гулбани Д.В.

кандидат химических наук
Сухумский Государственный Университет

Аннотация

Разработаны методы синтеза координационных бромидных соединений марганца(II), кадмия(II) и меди(II) с изоникотиноилгидразоном пара-ацетил-аминобензальдегидом (ИНГПААБА-L4). Синтезированные комплексы бромидных соединений: . Определены их состав, строение, охарактеризованы их свойства, установлен способ координирования.

Ключевые слова: координационные соединения, изоникотиноилгидразон пара-ацетиламинобензальдегид, бромиды, синтез.

Цель работы. Задачей нашего исследования являлась разработка методов получения координационных бромидных соединений марганца(II), кадмия(II) и меди(II) с изоникотиноилгидразоном пара-ацетиламинобензальдегидом (ИНГПААБА-L⁴), изучение их состава, строения современными инструментальными методами.

Практическая ценность. Результаты исследования бромидных соединений марганца(II), кадмия(II) и меди(II) с изоникотиноилгидразоном пара-ацетиламинобензальдегидом (ИНГПААБА-L⁴), могут быть использованы в лаборатор-

ной практике для прогнозирования синтеза координационных соединений с родственными по своей природе органическими лигандами.

Объекты и методы исследований.

В качестве исходного вещества использовались бромиды марганца(II), кадмия(II) и меди(II) (квалификации «чистый для анализа», «чистый», которые предварительно очищались перед использованием по специальной методике). В качестве органического лиганда использовали изоникотиноилгидразоном пара-ацетиламинобензаль-

Результаты элементного анализа координационных галогенидных соединений марганца (II), меди (II), и кадмия с ИНГГААБА (L4)

Соединение	Найдено, %					Вычислено, %					Тпл., °C (±2)
	M	N	C	H		M	N	C	H		
MnBr ₂ L ₃ ⁴ H ₂ O	5,14	15,71	50,50	3,96	14,93	5,20	15,83	50,89	2,93	15,08	288
CuBr ₂ L ⁴ (H ₂ O)	12,45	11,08	35,63	2,79	31,60	12,65	11,07	35,57	2,80	31,62	280
CdBr ₂ L ⁴ (H ₂ O)	19,48					19,40	13,40	43,06	19,14	2,35	308

дегидом (ИНГПААБА-L⁴). Комплексные соединения марганца(II), кадмия(II) и меди(II) с изоникотиноилгидразоном пара-ацетиламинобензальдегида получались в результате взаимодействия бромидов марганца(II), кадмия(II) и меди(II) и лиганда в водной среде при комнатной температуре и при молярном соотношении исходных компонентов 1:2. Комплексов выпадала при сливании исходных растворов. Выпавшие осадки комплексов отделялись от маточника фильтрованием, промывались на фильтре небольшими порциями воды и сушились в вакуум-эксикаторе над CaCl₂.

Для проверки растворимости использовали воду, этанол, ацетон, диоксан, ДМСО (диметилсульфоксид), ДМФА (диметилформамид). Этанол и ацетон перед употреблением очищали. ДМФА и ДМСО марки «ч» высушивали над прокаленным поташем в течение нескольких суток и перегоняли под вакуумом, собирая фракции соответственно при 140-141°C. Состав полученных комплексов устанавливали элементным анализом. Физико-химические свойства и строение полученных комплексов изучены методами рентгенографии, ИК спектров погло-

щения, термографии, проведены квантово-химические расчеты лиганда.

Координационные соединения бромидов марганца(II), кадмия(II) и меди(II) с изоникотиноилгидразоном пара-ацетиламинобензальдегида.

MnBr₂L₃⁴H₂O. Растворяли в 0,717 г (0,0025 моль) MnBr₂·4H₂O в 20 мл эта-нола (pH≈5,5) и смешивали с раствором, содержащим 2,115 г (0,0075 моль) в 25 мл ДМФА (pH≈6). После смешивания растворов через 6 дней выпадал осадок желтого цвета. Порошок этого соединения не растворяется в воде, этаноле, ацетоне, ДМФА, ДМСО, толуоле, бензоле, эфире. Тпл. = 286-288°C.

CdBr₂L⁴(H₂O). В результате взаимодействия растворов с 0,861 г (0,0025 моль) CdBr₂·H₂O в 20 мл этанола (pH≈5,5) и 0,705 г (0,0025 моль) в 15 мл ДМФА (pH≈6), из раствора выделялись кристаллы, которым давали отстояться. Через три дня отделяли от маточника, а раствор сливали опять на кристаллизацию в вакуум-эксикаторе над. Выпавшие желтого цвета кристаллы состава CdBr₂L⁴(H₂O) растворяются в ДМФА, ДМСО, не растворяются в воде, этаноле, ацетоне, жире, бензоле, толуоле, хлороформе. Тпл. = 278-280°C.

Характеристические полосы в ИК-спектрах ИНГГААБА (L⁴) и бромидных комплексов марганца (II), меди (II) и кадмия с ИНГГААБА (L⁴)

Соединение	ν(NH)	Амид			ν кольца	другие частоты
		I	II	III		
1	2	3	4	5	6	7
ИНГГААБА (L ⁴)	3040, 3120, 3250, 3320	1670	1560	1330 1310	1600	3400*
MnBr ₂ L ₃ ⁴ H ₂ O	3120, 3200, 3310	1670	1540	1330 1315	1595, 1470	3400*
CuBr ₂ L ⁴ (H ₂ O)	3040, 3110, 3130, 3260, 3320	1680	1530	1330	1575, 1510, 1475	3430, 3560*
CdBr ₂ L ⁴ (H ₂ O)	3090, 3170, 3220, 3320, 3300	1668	1550	1335 1310	1610, 1472	3450 3600

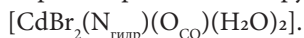
CuBr₂L⁴(H₂O). Раствор с 0,605 г (0,0025 моль) в 20 мл этанола смешивался с раствором, содержащим 0,705 г (0,0025 моль) в 20 мл ДМФА (рН≈6). Через несколько минут после смешивания растворов выделялся осадок желтовато-зеленого цвета, который отделяли от маточника и высушивали в вакуум-эксикаторе над , а фильтрат оставляли на кристаллизацию. Порошок мало растворяется в ДМФА, ДМСО, толуоле, не растворяется в воде, этаноле, бензоле, ацетоне, эфире. Тпл. = 280-282°С.

Полученные соединения устойчивые на воздухе, не выветривались даже при длительном хранении.

1) Спектральные данные показали, что координация молекул с марганцем осуществляется через атомы азота гетероцикла. [(Nгет)₂]. В комплексе связь М ← N гетероцикла координация молекул с меди осуществляется через атомы азота гетероцикла. [MnBr₂(Nгет)₂(H₂O)].

2) В CdBr₂(Nгет)₂(H₂O) возможно образования пятичленного металлочикла, в которых координация с центральным ионом осуществляется че-

рез атомы азота гидразидных цепей и кислорода карбонильных групп.

Литература:

1. Ed. Mak Oliff K. Per., Methods and achievements of bioorganic chemistry, With the English. Moscow: Mir. 1978. 411
2. Henkin R.I., Craziadei P.P.G., Bradley D.F.The Molecular Basis of Taste and Its Disorders. Ann Internal Med. 1969. V. 71. P. 791-821.
3. M. Chanturia, M. Tsintsadze, D. Gulbani Synthesis and analysis of coordination compounds of nickel (II) iodides, zinc and cadmium with isonicotinoyl hydrarazone paracetaminobenzaldehyde (INGPAABA-L4). RESEARCH, DEVELOPMENT №23. 30.10.2019 -31.10.2019. 87-91.
4. Цинцадзе Майя Гивиевна. Координационные соединения с азот- и кислородосодержащими лигандами – производными алифатического, ароматического и гетероциклического ряда. Тбилиси, 2009, 248.
5. Chemistry of hydrazones, Ed. Kitaeva Yu.P. Moscow: Nauka, 1977, 204 p.
6. Цинцадзе Г.В., Цинцадзе М.Г., М.М. Чантурия, Нариманидзе А.П.
7. Исследования в области координационных соединений металлов с гидразонами изоникотингидразида, Proceedings of Tskhum-Abkhazian Academy of Sciences, Tbilisi, Tom I, 2011, 351-364.

SUMMARY

**SYNTHESIS AND ANALYSIS OF COORDINATION
COMPOUNDS OF MANGANESE(II), CADMIUM AND
COPPER(II) BROMIDES WITH ISONICOTINOYL HYDRAZONE
OF PARA ACETYLAMINO BENZALDEHYDE (INGPAABA- L4)**

Mineda Chanturia, Maia Tsintsadze, Daredjan Gulbani

Sokhumi State University, Georgia Technical University

In the present work results of synthesis of coordination connections of metals and research of physical and chemical properties of hydrozones of hydrazide isonicotinic acid (Isonicotinoilhydrazide) with various aldehydes, namely Isonicotinoilhydrazone of para-atsetilaminobenzaldehyd (INGPAABA- L4) and bromides coordination connections of manganese(II), cadmium and copper(II) are resulted. Results of the element analysis (on metal, halogens and hydrogen) correspond to the formulas of the synthesized complex connections are lowes. Synthesized complexes of bromide compounds. These complexes are convenient models for the interpretation of structural and chemical effects in the field of coordination chemistry.

PROFIT OF THE STATE BUDGET OF UKRAINE

Sydor Halyna Viktorivna

Associate Professor Department of Fundamental and Specialized Disciplines
Chortkiv education and research Institute of Entrepreneurship and Business of
West Ukrainian National University

Savkiv Uliana Stepanivna

Associate Professor Department of Accounting and Taxation Vasyl Stefanyk
Precarpathian National University

Keywords: surplus, deficit, state budget, balanced budget, budget funds, positive balance.

In domestic economic theory and practice, a well-known concept, which is the opposite of the State budget deficit, is the surplus of the State Budget of Ukraine: the state of the economy of the country, which shows an excess of revenue over expenditure part of the state budget. In such an economic situation there is a positive balance of budget funds, which can be accumulated as a state reserve or be used for various purposes.

The state budget surplus cannot always be realized in practice, especially in the conditions of financial and economic crisis. The state budget surplus has a double characteristic (natural and artificial). The natural characteristic is expressed in the excess of revenues over government expenditures, and the artificial one reflects only digital material.

Thus, the alternative phenomenon of market economy deserves considerable attention – the state budget surplus, the formation of which is the evidence not only of positive changes in the economy, but also the result of purposeful organization of the budget process in it, increasing efficiency of methodological support.

In theoretical aspect, the state budget surplus is no less complex and controversial than the deficit, but the state budget surplus is expected to be less frequent than the deficit.

The state budget surplus is the money saved, which is usually directed for repaying government loans. At the same time, it is necessary to pay attention to the way in which the positive balance was formed. If this is due to a deliberate lack of funding from some businesses, then, in our opinion, it will have negative consequences (it will start to «limp» and the industry, for which the appropriate amount of money has not been allocated will look better than it looks actually).

If the funds were directed in the required (sufficient) amount, but they were used rationally, the saved part did not harm the business entity, but also brought additional benefits to the state, resulting in a double benefit. In this case, in our opinion, the surplus of the State budget is a positive phenomenon.

In the frame of the conducted study it has been found that scientists see a double significance of the state budget surplus in economic growth.

The positive aspects of the State budget surplus are as follows:

- the presence of a permanent reserve (reserve) of budget funds in case of unforeseen expenses in the state;

- the ability to direct free funds for solving additional problems, such as covering of the deficit in the budget at the regional level;

- the presence of a positive balance, which makes it possible to pursue a liberal policy in the tax sphere, which determines the development of the economy and reduction of tax pressure on the business sphere.

We believe that the disadvantages of the State budget surplus are as follows:

- an increase in profits over expenditures means that part of the funds will be withdrawn from the economy. The fact of increasing the surplus of the State budget leads to slowing down the economy. The amount of money decreases as well as competition;

- the surplus of the State budget is one of the signs of incompetent and unsuccessful management. The available funds are accumulated in cash and are not used for the development of general infrastructure or in «scarce» sectors of the economy;

- the surplus of the State budget is one of the signals of the country's ill-considered policy in the sphere of tax. In this case, in order to maintain a balanced

budget, companies are forced to pay high taxes. The money is transferred to the state, which collects it, instead of directing it to development of business.

In our opinion, the surplus of the State budget cannot have a general positive or negative assessment and significance. In view of this, a legitimate goal in the planning and implementation of the State Budget is to balance the revenue and expenditure parts of the State Budget.

Literature

1. Sydor H. V. The impact of macroeconomic indicators on balancing the State Budget of Ukraine. Innovative development of the economy: global tendencies and national features: collective monograph / ed. Cand. econ. Sciences, Assoc. Prof. Kulchytska N. E. Chortkiv: ChNNIPB, 2019. S. 176–184.
2. Sydor H. V. Improving the mechanism of management of the State Budget of Ukraine. Prospects for the development of accounting, control and finance in the context of integration and globalization processes: Mater. International. scientific-practical conf., (Kharkiv, November 5, 2019): in 2 parts Kharkiv, 2019. Part 2. P. 64–70.
3. Sydor H. V. Scientific Bulletin of IFNTUNG. Series: «Economics and Management in the Oil and Gas Industry». 2019. № 1 (19). Pp. 117–123.
4. Sydor H. V. State budget surplus. Modernization of the economy: current realities, forecast scenarios and prospects for development: Mater. International. scientific-practical conf., (Kherson, April 28, 2020). Kherson, 2020. S. 745–746.

ФРАНЧАЙЗИНГОВІ МЕТОДИ ВЕДЕННЯ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ

А.В. Колодійчук,

к.е.н., доцент, Ужгородський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету;

Ф.А. Важинський,

к. е. н., старший науковий співробітник

ДУ "Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього НАН України"

Ключові слова: франчайзинг, торгівля, Інтернет, збут, виробництво, малий бізнес, зайнятість, електронна комерція.

Keywords: franchising, trade, Internet, sales, manufacturing, small business, employment, e-commerce.

Важливу роль в розвитку ринкової економіки будь-якої держави відіграє малий бізнес. Згідно з Законом України «Про підприємства в Україні» до малих підприємств у промисловості і будівництві відносять підприємства з числом працюючих до 200 осіб, в інших сферах виробничої діяльності – до 50 осіб, в науці та науковому обслуговуванні – до 100 осіб, в галузях невиробничої сфери – до 25 осіб, у роздрібній торгівлі до 15 осіб. В свою чергу, у розвинутих країнах світу до малих підприємств відносять ті, на яких зайнято до 500 працівників. Малий бізнес базується на особистій власності, яка є переважаючою в країнах з ринковою економікою, її питома вага в загальній кількості національних підприємств становить 96-99%. Тут працює 40-60% усіх зайнятих, виробляється 30-40% валового національного продукту [1]. Дослідники стверджують, що

основною завадою фірми вийти на світовий ринок є її малі розміри. Це пояснюється тим, що мале підприємство не спроможне осилити високі витрати при виході на закордонний ринок порівняно з тими, які воно несе на внутрішньому ринку. Але все ж таки деякі малі підприємства виходять на закордонні ринки. До прикладу можна привести невелике підприємство з Великої Британії, обсяги продажу якого у 1997 році становили 6,8 млн. фунтів стерлінгів (10 млн. дол. США), яке взялось за формування глобального ринку.

У 1992 році компанія «Harry Ramsden's» відкрила свою першу філію за кордоном. Ресторан у Гонконгу, розрахований на 200 місць, окрім «fish'n'chips», пропонували страви на винос і був точною копією оригінального закладу в Гізелі, графство Йоркшир, при чому більшість продуктів, у тому числі й риба, експортувались з

Великої Британії. Упродовж двох років філія у Гонконгу досягла обсягів продажу, еквівалентним обсягам блекпулського закладу. Якщо на початку його роботи половину відвідувачів становили вихідці з Британії, то зараз понад 80% – це етнічні китайці. «Harry Ramsden's» вдалося розширити спектр смакових уподобань гонконзьких китайців. Після першого успіху менеджера «Harry Ramsden's» відкрили додаткові закордонні філії у Дубліні, Мельбурні, Сінгапурі, Джадді, Тенеріфе й Токіо. Для створення цієї системи компанією була застосована франчайзингова схема, іншими словами, франчайзингова угода передбачає, що меню та оформлення всіх ресторанів мали бути такими самими, як і в оригінальному закладі Гільзі. Громади колишніх мешканців Британії та інших людей, пов'язаних з нею спогадами, допомогли забезпечити стартовий попит в усіх країнах, однак представники місцевих етнічних груп швидко стали постійними відвідувачами. Всі ресторани «Harry Ramsden's», за винятком мельбурнського, швидко окупалися і починали давати прибуток. До 2003 року мережа ресторанів «Harry Ramsden's» уже складалась з 33 закладів, 7 з яких було розміщено за кордоном. Вони забезпечували компанії прибуток в 1,5 млн. фунтів стерлінгів на рік при річному обороті 6,8 млн. фунтів. Однак в той час компанія тільки почала експансію. Зараз відкриті додаткові ресторани в Таїланді та Індонезії.

При виході підприємства (чи малого, чи великого) на зовнішній ринок,

постає ряд важливих запитань, а саме: в яку країну світу постачати свій товар, в якій кількості, де зберігати, працювати на пряму чи через посередників тощо. Ці проблеми загострюються ще більше для невеликої фірми.

На сучасному етапі розвитку не можна недооцінювати такий метод збуту як Інтернет. Феноменальний розвиток в останні роки Інтернету та пов'язаної з ним мережі World Wide Web (яка використовує Інтернет для зв'язку між Web-сайтами) є найсучаснішим вираженням прогресу в цій сфері. В 1990 році налічувалось менше 1 млн. користувачів, що мали змогу під'єднатися до Інтернету. В середині 1998 року в Інтернеті було зареєстровано 147 млн. користувачів, з них 70 млн. у США. В 2000 році в Інтернеті налічувалось понад 330 млн. користувачів. У 1993 році до Інтернету було під'єднано близько 1,8 млн. host-комп'ютерів (тобто комп'ютерів, на яких розміщуються Web-сторінки локальних споживачів). У червні 1998 року кількість під'єднаних host-комп'ютерів становила 36,8 млн. і продовжує швидко зростати.

Інтернет та World Wide Web стають інформаційною основою глобальної економіки майбутнього. Такі компанії, як «Dell Computer», щодня здійснюють за допомогою Web продажів на 4 млн. дол. США, а такі гіганти, «Cisco Systems» (що спеціалізуються на продажу обладнання для Інтернету), впродовж дня за допомогою Web продає товарів та послуг на 20 млн. дол. США. Для цієї Web-орієнтованої електронної комер-

ції характерним є збільшення кількості трансакцій між сторонами, що перебувають в різних країнах.

Загалом, мережа World Wide Web обмежує вплив деяких чинників, зокрема місця розташування, масштабу та часового поясу. Мережа World Wide Web дає змогу бізнесовим структурам розширювати сферу своєї діяльності у світових масштабах, витрачаючи при цьому менше коштів, аніж будь-коли в історії людства. Яскравим прикладом може бути компанія «Cardias Science».

Попри те, що частина продажів надалі здійснюється й за традиційними каналами експорту, дедалі більша їх частка надходить від продажу через Web-сайт компанії. Мережа Web дає змогу покупцям і продавцям набагато легше знаходити один одного, незалежно від місця їхнього перебування і масштабів.

Література

1. Економічна енциклопедія. У трьох томах. Т.2. / Редкол.: ...С.В. Мочерний та ін. – К.: Видавничий центр «Академія» 2004.

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Сакун А.Ж.

кандидат економічних наук, доцент Херсонський державний аграрно-економічний університет, Україна

Ключові слова: облікова політика, система бухгалтерського обліку, аналітичне забезпечення, управління, інформація.

Keywords: accounting policy, accounting system, analytical support, management, information.

У системі інформаційного забезпечення провідне місце займає бухгалтерський облік. Саме він має надати інформацію про економічні факти та операції, що мають значення для визначення бази оподаткування. Як відомо, ефективна та ефективна організація бухгалтерського обліку на підприємстві починається з розробки правил бухгалтерського обліку. Тому доцільно розглянути побудову облікової політики з точки зору інструменту управління підприємством.

У своїх дослідженнях автори переконалися у розумінні сутності облікової політики, методичних аспектів викладання окремих статей обліку та видів господарської діяльності, організаційно-господарських аспектів тощо.

Так, визначення терміну «облікова політика» та право підприємства на самостійне її формування наведено у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1]. Загальні положення та основні елементи облікової політики наведені в листі Міністерства фінансів України

«Про облікову політику» [2]. Окрім цього визначення облікової політики та порядку її висвітлення прописано в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [3]. Розробка облікової політики підприємства є однією з найважливіших питань в організації бухгалтерського обліку, оскільки його правильне оформлення сприяє достовірному визначенню фінансового результату, оптимізації оподаткування, уникнення фінансових санкцій тощо. Тлумачення терміну «облікова політика» як у міжнародному, так і в національному законодавстві (табл. 1) передбачає, що підприємство застосовує певні методи, прийоми, методи оцінки та форми бухгалтерського обліку, які використовуються ним для поточного обліку та фінансової звітності до звітного періоду. З одного боку, це забезпечує чітке тлумачення річної фінансової звітності, а з іншого боку, створює передумови для фінансового менеджменту.

Факт того що облікова політика є інструментом ведення бухгалтерсько-

Таблиця 1

Визначення «облікової політики» за нормативними документами

Нормативний акт	Визначення поняття
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Облікова політика - сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність»	Облікова політика - це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності.

го обліку на підприємстві, однак значення облікової політики виходить за рамки цього процесу. Облікова політика підприємства має виконувати такі функції як інструмент управління:

- інформація при аналізі форм фінансової звітності для зовнішніх та внутрішніх користувачів;

- захист у разі проведення ревізій та податкових перевірок, судових розглядів тощо;

- нормативні, спрямовані на коректне відображення бізнес-процесів і зниження трудомісткості процесу обліку.

На основі цих ознак можна визначити значення облікової політики для різних користувачів (рис.1).

На думку В.М. Жука, облікова політика та організація облікового процесу повинні стати відправною точкою

не тільки для складання фінансової звітності, а й для використання даних у бізнес-плануванні, аналізі та контролі підприємства між складанням фінансової звітності [6]. Принципи бухгалтерського обліку також повинні враховувати підходи до податкового обліку.

Примітне, що принципи, методи та процедури взаємопов'язані та мають свій ієрархічний порядок. Тому доцільно встановити взаємозв'язок між категоріями облікової політики (табл. 2).

На жаль, практика показує, що в багатьох випадках для формулювання облікової політики і, зокрема, для її визначення використовується формальний підхід.

Недоліками більшості Наказів про облікову політику є:

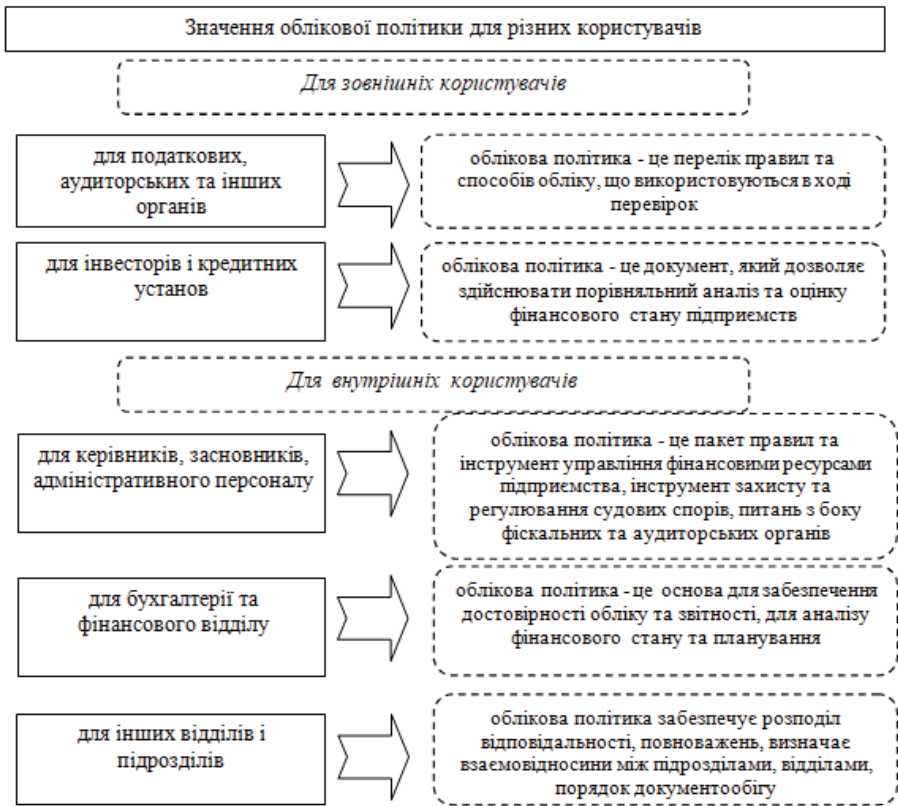

Рис. 1. Категорії користувачів облікової політики [5]

– відсутнє розмежування методів облікової політики – бухгалтерського обліку та податкового обліку;

– відсутні посилання на діючі законодавчі положення, які б дозволяли відстежувати зміни нормативно-правових актів та вносити зміни та коригування в облікову політику;

– облікова політика є, в деяких випадках, цілком “типовим” документом, який жодним чином не враховує специфіку підприємства і містить лише перелік рахунків та субрахунків, які будуть використовуватися в бухгалтерському обліку;

– некоректно внесені зміни та доповнення до засад бухгалтерського обліку;

– альтернативних елементів окремих податків, зборів та обов’язкових платежів не визначено;

– елементи облікової політики та оцінки формуються без адекватного врахування наслідків для оподаткування підприємства [8].

Метою господарської діяльності є прибуток, який визначає фінансовий результат підприємства. Вибрана облікова політика безпосередньо впливає на його підготовку (див.рис.2).

Таблиця 2

Категорії облікової політики та їх взаємозв'язок [7]

Принципи облікової політики	Автономності, безперервної діяльності, періодичності, єдиного грошового вимірника, історичної собівартості, нарахування та відповідності доходів і витрат, повноти висвітлення, обачності, превалювання сутності над формою, постійності.			
Методи бухгалтерському обліку	Хронологічне і систематичне спостереження	Вимірювання господарських засобів, процесів	Поточне групування	Підсумкове узагальнення
Прийоми бухгалтерського обліку	Документування Інвентаризація	Оцінка Калькулювання	Рахунки Подвійний запис	Баланс Фінансова звітність
Процедури бухгалтерського обліку	Збір, пошук, реєстрація, перевірка інформації	Вимірювання, оцінка, розрахунок	Класифікація, обробка, часткове узагальнення	Повне узагальнення, зберігання інформації

Як видно на рисунку, елементи облікової політики впливають на дані бухгалтерського обліку підприємства, статті звітності та аналітичні показники. Тому з різноманіття нормативних альтернатив слід вибрати ту, яка найбільш ефективно представляє підприємство.

Враховуючи всі теоретично можливі варіанти, підприємства встановлюють їх при формуванні облікової політики лише для господарських операцій і подій, які відбуваються в їх діяльності або плануються на найближче майбутнє. Кожне підприємство встановлює облікову політику, виходячи зі своєї структури, галузі та інших особливостей своєї діяльності. Повинна бути дотримана одна з найважливіших умов: єдність принципів обліку та оцінки на підприємстві[10].

Отже, вибір облікової політики необхідно моделювати з акцентом на систему бухгалтерського обліку та аналітичного забезпечення. Процес вибору облікової політики включає

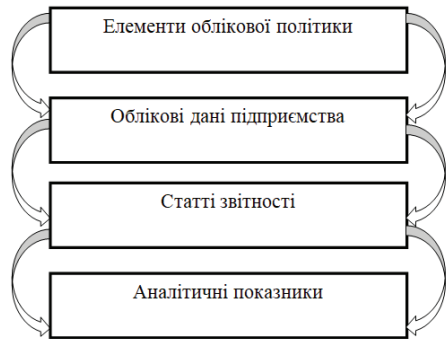

Рис. 2. Взаємовідношення облікової політики та даних підприємства[9]

облікові дані, статистичні дослідження та різну маркетингову інформацію. Це свідчить про нерозривний зв'язок обліку та управлінських рішень. У цьому випадку досліджувана інформація підлягає перетворенню шляхом її аналітичної обробки. Застосовуючи принципи й методи облікової політики, власники та директори максимізують ефективність діяльності підприємства.

Література:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від

- 16.07.1999 № 996-XIV. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Про облікову політику: лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 за №31-34000-10-5\27793. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05/sp;java-:max20>
 3. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/>
 4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8. Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки: Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012 Електронний ресурс. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_020
 5. Мулик Т.О. Облікова політика як інструмент управління оподаткуванням / Т.О. Мулик // Глобальні та національні проблеми економіки. – випуск № 4, березень 2015. – URL: <http://global-national.in.ua>
 6. Жук В.М. Бухгалтерський облік: шляхи вирішення проблем практики і науки: Монографія /В.М. Жук.– К.:ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2012. 454 с.
 7. Черній М.Я. Формування облікової політики підприємств на основі організаційно-технологічних особливостей діяльності/ М. Я. Черній// Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. –2012. – Вип. 2 (23). – С. 381–388.
 8. Пристемський О. С., Сакун А. Ж. Вдосконалення теоретичних та методологічних аспектів функціонування системи бухгалтерського обліку. Ефективна економіка. 2021. № 4. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8769> DOI: 10.32702/2307-2105-2021.4.1
 9. Коваль Л. В. Облікова політика в управлінні підприємством. Ефективна економіка. 2019. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7048> дата звернення: 21.12.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.5.42
 10. Сакун А., Волковська Л. Тенденції розвитку облікової системи підприємства відповідно запитів користувачів // Current issues of science and education. Abstracts of XIV International Scientific and Practical Conference. Rome, Italy 2021. Pp. 53-56. URL: <https://isg-konf.com>.

МАРКЕТИНГОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Нісходовська О.Ю.

доцент кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
кандидат економічних наук
ЗВО «Подільський державний університет» Україна

В статті розглянуті питання щодо необхідності планування маркетингу на підприємстві, сутність та роль сучасних позицій підприємства в конкурентній боротьбі. Надані пропозиції, щодо підвищення ефективності його комерційної діяльності.

Ключові слова: планування, маркетинг, підприємство, ефективність, комерційна діяльність.

Keywords: planning, marketing, enterprise, efficiency, commerce activity.

Як відомо, термін «маркетинг» (від англ. слова «market» ринок) означає діяльність підприємства у сфері ринку чи процес просування товару на ринок. Вперше його застосували американські фермери в середині XIX ст., які, шукали ринок збуту своєї продукції і запровадили таке поняття як «Market Getting», що означало оволодіння ринком в цілому. Пізніше це поєднання слів об'єднали в єдине слово – «маркетинг». Наприкінці XIX, на початку XX ст. дане визначення почали використовувати в економічній літературі. Вперше маркетинг розпочав свою практичну діяльність в Японії наприкінці XVII ст., на той час в Токіо відкрився перший у світі універмаг. Сукупність дій і операцій, які нині запроваджено під поняттям «маркетинг», існували завжди, лише називалися по-іншому. Ще у 1639 р. було опубліковано записки генуезця Г. Д. Пері «Il Negotiante», в яких він показував свої навички у торгівлі. Згодом до марке-

тингу почали звертатися Карл Гунтер Людовік в «Описах завершеної купецької системи», та Іоган Міхаель Лойх у своїй книжці «Система торгівлі» (1804), в якій вченню про продаж присвятив цілий розділ. А в 1880 р. П. Х. Веле випустив в світ книжку «Реклама», про просування товару на ринок.

На сьогоднішній час в економічній літературі налічується приблизно 2500 визначень маркетингу. І в кожному з них відображено його основний зміст, функції, призначення та завдання. Неоднозначність і складність поняття маркетингу призвело до того, що багато дослідників останнім часом почали уникати чітких визначень, натомість пропонують декілька варіантів методологічних підходів до особливостей маркетингу. І кожне із зазначених визначень є цілком вірним, а така величезна їх кількість пояснюється застосуванням різноманітних підходів вчених при визначенні маркетингу та актуальністю його ролі в сучасній економічній науці.

Сьогодні маркетинг виступає як спосіб діяльності підприємців і специфічний підхід до господарювання за ринкових умов. Сучасний маркетинг – це особлива галузь економічної науки, яка займається вирішенням проблем раціоналізації у широкому розумінні шляхом розробки відповідного інструментарію.

Головною особливістю маркетингу є те, що його діяльність орієнтується на потреби. Саме потреби споживачів є основним об'єктом уваги виробників товарів і послуг. Девізами багатьох фірм є такі: «Відшукати потреби і задовольнити їх», «Виробляти те, що можна продати, а не намагатися продати те, що виробляється», «Любити клієнта, а не товар». Саме через задоволення потреб споживачів виробники реалізують свою кінцеву мету – одержання прибутку. А засобом для її досягнення маркетинг пропонує не окремі зусилля, а комплекс заходів.

Говорячи про значення маркетингу, насамперед слід підкреслити, що він дозволяє підприємствам краще пристосовуватися до умов ринкової економіки. Ніколи виробники розвинутих країн не були в такій складній ситуації, як нині. Адже всі ринки розподілені між виробниками і насичені різноманітними товарами. За цих умов важко проводити підприємницьку діяльність, перемагати у конкурентній боротьбі. Маркетинг створює для підприємств необмежені можливості, тобто протриматися «на плаву». Саме тому маркетинг називають філософією бізнесу.

Маркетингова діяльність дуже різноманітна. Вона включає в себе вирішення практично всіх господарських питань, пов'язаних з розробкою, виробництвом, збутом та обслуговуванням товарів.

Оскільки в маркетинговій діяльності відводиться пріоритетне місце споживачам, то початковим етапом в маркетинговій діяльності є ретельне вивчення їх реальних і потенціальних потреб. Тому маркетингова діяльність повинна починатися з всебічного і глибокого аналізу ринку та його можливостей. “Знати, що потрібно покупцю сьогодні, і передбачати те, що він захоче купити завтра” – одна із головних заповідей маркетингу.

Маркетингові служби за рівнем управління можуть бути двох видів: центральні маркетингові управління, або відділи, і оперативні відділи, або сектори. У загальному апараті управління фірмою центральні маркетингові служби координують, планують і контролюють виробничо-збутову діяльність. Більшість оперативних питань з реалізації комплексної ринкової і товарної політики вирішуються на базовому рівні управління.

У практиці зарубіжних фірм зустрічається кілька варіантів організаційної структури маркетингових служб. Найбільш поширеною сьогодні є функціональна організація служби маркетингу. В цьому випадку спеціалісти керують різними видами (функціями) маркетингової діяльності: збутом, рекламою, плануванням, рухом товарів, дослідженнями тощо.

В цій системі кожний відділ або сектор розробляє і здійснює одну або кілька відповідних функцій маркетингу. Всі підрозділи підпорядковуються віце-президенту з маркетингу. Таку структуру мають маркетингові служби невеликих підприємств, які випускають вузький асортимент продукції і торгують на невеликій кількості ринків та їх сегментів, а також характеризуються відповідною однорідністю, стабільністю і незначною місткістю. Як правило, ці фірми виробляють товар, до якого споживачі не ставлять особливих вимог з точки зору його модифікації.

Підприємства із широкою товарною номенклатурою або із різноманітними марками організують маркетингову службу по товарах: керуючі з товарної номенклатури, з групи товарів, з окремих товарів. Така організація маркетингових служб дає фірмам можливість краще пристосуватися до ринкових вимог.

Підприємства, які торгують на всій території країни, організують маркетингову службу за територіальним принципом: керуючий загальнонаціональною службою маркетингу, керуючі регіональними та районними службами збуту. Така структура дозволяє фірмам координувати всю ринкову стратегію. Територіальна структура дає певні переваги підприємствам, які проводять широку виробничу і збутову діяльність за кордоном.

У країнах з розвинутою ринковою економікою створено систему спеціальних маркетингових дослідних і

консультаційних фірм. Функції їх різноманітні. Вони вивчають кон'юнктуру ринку, прогнозують його розвиток, визначають споживчі якості продукції, її конкурентноспроможність, займаються організацією збуту продукції, питаннями реклами, сервісного обслуговування, патентною справою. Всі ці послуги маркетингові фірми продають зацікавленим юридичним особам.

Управління економікою та фінансами підприємства неможливе без добре працюючих маркетингових служб. Необхідно завжди тримати руку на пульсі ринку. Треба завжди знати які співвідношення ціни, якості, сервісу та обсягу продажів існують на ринку, які його тенденції та обсяги, що роблять конкуренти, у чому вони сильніші або слабші. Перед тим, як витратити чималі гроші на рекламу, непогано було б зрозуміти, а чи буде ефект від неї. Якщо підприємство збирається розширюватися у регіони, необхідно завжди знати становище у кожному їх.

Проте, крім зовнішньої інформації, необхідно мати і відомості про ситуацію на підприємстві. Як витрачаються гроші на виробничий та комерційний цикл? Який із підрозділів найбільш рентабельний? У якого виду продукції максимальна рентабельність, найкоротший термін оборотності? Як побудувати систему управління та оплати за результатами? Ці та багато інших питань вирішуються планово-економічними чи фінансовими підрозділами. Ця інформація є основою управління витратами і собівартістю. На підставі її служба маркетингу може

Рис. 1 Цілі та функції маркетингу на підприємстві

розробити гнучку систему оптових знижок та політику ціноутворення.

Стратегічними завданнями маркетингу є формування стратегічної мети та ролі фірми на ринку, встановлення чіткої стратегії поведінки на певних сегментах ринку, створення певних товарів та системи їх просування і збуту. Тактичними завданнями маркетингу є:

- пошук потенційних та існуючих потреб споживачів;
- організація наукової і дослідної роботи по розробці власного товару;
- аналіз і планування маркетингової, фінансової, виробничої та збутової діяльності фірми;
- впровадження заходів щодо управління якістю товарів фірми на всіх етапах їх виробництва;
- розробка та введення в дію цінової маркетингової політики;
- налагодження успішної роботи комунікаційної та збутової систем;
- аналіз та контроль за маркетинговою діяльністю підприємства.

Важливі напрямки маркетингової діяльності підприємства визначаються

загальними методами і принципами маркетингу. Тобто, підприємство визначає для себе маркетингову ціль, що прогнозується здебільшого у цифровій формі для можливостей достовірного контролю результатів (наприклад, вийти з певними товарами у певний час на певні ринки, освоїти певну їх частку, забезпечити отримання надприбутку). Відсутність чітко сформованої маркетингової цілі ускладнює планування всієї маркетингової системи дій і визначення потрібних фінансових витрат на її досягнення.

Маркетингова ціль в свою чергу є результатом аналізу обробленої інформації про кон'юнктуру товарних ринків та прогнозування його розвитку, в тому числі зміни у потребах споживачів. Тому висунення маркетингової цілі повинно ґрунтуватися на комплексному, систематичному вивченні змін на зовнішніх товарних ринках, потреб споживачів, тенденцій щодо їх змін. На ринок висувається тільки такий товар, який буде конкурентоспроможним. Ось чому підприємство роз-

глядає даний товар «з погляду споживача», тобто пристосовує даний товар до вже існуючих, перспективних потреб кінцевих споживачів, організує випуск тільки тих товарів, які якнайбільше будуть відповідати потребам покупців.

Враховуючи що на ринку підприємство має справу із конкурентами, то постає необхідність комплексного вивчення їх діяльності через товари та послуги, які вони пропонують чи надають. А також вивчення стратегії та тактики їхньої поведінки та дій на споживачів через цінову політику, рекламу, чи будь-які інші методи і засоби конкуренції. Варто зрозуміти, що маркетинг вимагає великих фінансових витрат. Тому керівництво постійно повинно контролювати маркетингову діяльність за показниками «витрати-результати», рішуче і швидко виправляти помилки і приймати стратегічно обґрунтовані рішення, щоб у майбутньому їх не було. Після того, як буде досягнута проміжна і кінцева мета маркетингової діяльності, можна формувати нову мету у відповідності до зовнішніх ситуативних змін та внутрішніх можливостей самого підприємства. Тому, незалежно від того, яке визначення маркетингу ми будемо вважати основним, на сьогоднішній день немає ані найменших сумнівів, що маркетинг потрібно розглядати не тільки як сукупність різноманітних засобів і заходів щодо просування товарів на ринок, а і як специфічну функцію управління.

Функції маркетингу розроблено відповідно до поставлених завдань

фірми, а саме: $\frac{3}{4}$ комплексне вивчення ринку та споживачів; $\frac{3}{4}$ планування та аналіз всієї маркетингової діяльності, а також збутової діяльності фірми; $\frac{3}{4}$ узгодження асортименту товару, його характеристик, параметрів та цін з запитами споживачів; $\frac{3}{4}$ розробка упаковки згідно інформаційного забезпечення та у відповідності до її функціональних потреб; $\frac{3}{4}$ формування певних каналів розповсюдження товарів підприємства; $\frac{3}{4}$ забезпечення правдивого комунікаційного зв'язку підприємства із партнерами та споживачами; $\frac{3}{4}$ відповідний після-продажний сервіс.

Отже, маркетингова діяльність підприємства повинна бути направлена на те, щоб опираючись на потреби споживачів, ставити перед собою чіткі стратегічні і поточні цілі, шляхи для їх досягнення, джерела надходження ресурсів для господарської діяльності; встановлювати якість та асортимент своєї продукції, чітку структуру виробництва та очікуваний прибуток від господарювання. Відштовхується концепція маркетингового підходу від визначення чітко встановлених ринків збуту, орієнтується тільки на потреби споживачів, координує роботу всіх видів маркетингової діяльності та отримує прибуток від довготривалих стосунків із покупцями. Дана концепція дозволяє підприємствам виробляти те, що потребує споживач, задовольняючи їх потреби з отриманням від цього прибутку для себе.

Проблема виживання підприємств у навколишньому середовищі, яке

швидко змінюється, змушує їх шукати та використовувати нові стратегії і методи управління, які базуються на засадах маркетингу. Тому, в сучасних умовах господарювання, необхідно вишукувати та об'єктивно оцінювати можливі варіанти й оптимальні шляхи розвитку підприємств, покращання їх маркетингової діяльності. Для того, щоб забезпечити стабільну й ефективну роботу підприємств слід створювати маркетингові відділи на підприємствах, або делегувати ці функції маркетинговим аутсорсинговим компаніям, які будуть мати змогу на високопрофесійному рівні забезпечувати організацію та здійснення маркетингової діяльності підприємств. Це є надзвичайно актуальним завданням, оскільки дозволить зміцнювати ринкові позиції підприємств та підвищити їх конкурентоспроможність, що в свою чергу позитивно вплине на розвиток економіки України в цілому.

Література

1. Божук С., Ковалик Л., Маслова Т., Розова Н., Теор Т. Маркетинг: Учебник для вузов. 4-е изд. Стандарт третьего поколения. – СПб.: Питер, 2012. – 448 с.
2. Власенко Н., Власенко А., Воскресенська О., Глинська А., Джерелюк Ю. Маркетингове реагування на глобалізаційні виклики: колект. монографія; ред.: Г. Савіна; Херсон. нац. техн. ун-т. Херсон: Вишемирський В. С., 2015. 371 с. Гайдук А. Особливості маркетингу у Китаї. 2017. URL: http://biz.nv.ua/ukr/experts/haiduk_a/osoblivosti-marketingu-v-kitaji-1896542.html
3. Ламбен Ж.-Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива: Пер. с французского. – СПб.: Наука, 1996. – XV – 589 с.
4. Ніфатова О. Брендинг у системі інтегрованих структур бізнесу: теорія, методологія, практика: монографія. Вінниця: 2017. 336 с.
5. Трапаїдзе С. Удосконалення класифікації факторів впливу на вибір маркетингової стратегії підприємства. Економіка та управління національним господарством. 2016. Випуск 5. С. 116–121
6. Bad Haney & Jim Sirbasku with Deric McCann "Leadership Charisma", 2011, p 3-4.

СИСТЕМА И ПРАВОВОЙ СТАТУС ИЗБИРАТЕЛЬНЫХ КОМИССИЙ SYSTEM AND LEGAL STATUS OF ELECTION COMMISSIONS

Наумова Е.В.

ст. преподаватель кафедры конституционного и муниципального права
Стерлитамакский филиал ФГБОУ ВО «Башкирский государственный университет»

Халитов Л.Р.

студент 4 курса
Стерлитамакский филиал ФГБОУ ВО «Башкирский государственный университет»

Naumova E.V.

senior lecturer of the Department of Constitutional and Municipal Law of the
Sterlitamak Branch of the Bashkir State University

Khalitov L.R.

4th year student of the Sterlitamak Branch of the Bashkir State University

Ключевые слова: Избирательная комиссия, закон, избирательные кампании, референдум, голосование, правовой статус, законодательство, муниципальные органы, система разделения властей, подсчет голосов избирателей.

Keywords: Election commission, law, election campaigns, referendum, voting, legal status, legislation, municipal bodies, system of separation of powers, vote counting.

Избирательная комиссия – это коллегиальный (государственный или муниципальный) орган, формируемый в порядке и сроки, которые установлены законом, организующий и обеспечивающий подготовку и проведение выборов. Таким образом, избирательные комиссии формально являются независимыми административными органами, не входящими ни в одну из трех ветвей власти и имеющими специальные функции, связанные с организацией выборов.

Статья 20 Федерального закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме

граждан Российской Федерации», озаглавленная «Система и статус избирательных комиссий, комиссий референдума», предусматривает следующую систему комиссий: ЦИК России, избирательные комиссии субъектов РФ, избирательные комиссии муниципальных образований, окружные комиссии, территориальные и участковые комиссии.

В правоприменительной практике на различных уровнях избирательного процесса (федеральном, региональном, муниципальном) данная система варьируется – отдельные звенья (например, окружные комиссии) могут

отсутствовать. В то же время «костяк» системы избирательных комиссий, включающий ЦИК России, избирательные комиссии субъектов РФ, территориальные комиссии, остается неизменным. Эти комиссии являются постоянно действующими избирательными государственными органами соответствующего уровня. Обязательно также наличие участковых комиссий, создаваемых в периоды избирательных кампаний и кампаний референдума. На них возлагается основная работа по организации голосования и подсчета голосов избирателей.

Правовой статус избирательных комиссий есть законодательно закрепленная совокупность их взаимоотношений с органами власти, организациями, гражданами, а также совокупность их законодательно установленных полномочий. Таким образом, нельзя относить к правовому статусу комиссий порядок их работы и структуру системы избирательных комиссий. Эти характеристики тесно связаны с правовым статусом, но они являются внутренними характеристиками данной системы.

В правовой науке получила распространение точка зрения, согласно которой правовой статус избирательных комиссий характеризуется как государственные или муниципальные органы с особым статусом. Рассматривая правовой статус Центральной избирательной комиссии и избирательных комиссий субъектов Российской Федерации, А.Е. Постников отмечает, что они являются особой разновидностью

государственных органов, действующих на коллегиальной основе.

В.И. Лысенко рассматривает Центральную избирательную комиссию Российской Федерации в качестве государственного органа, на который законодательством возложена задача организации и проведения федеральных выборов и референдумов, координации работы избирательных комиссий в субъектах Федерации. Определение правовых форм регламентации статуса Центральной избирательной комиссии, по его мнению, связано с решением вопроса о правовых основаниях и порядке ее образования, положении в системе федеральных государственных органов.

Именно закрепление за избирательными комиссиями статуса органов государства либо муниципальных органов влияет и на неопределенность их места в системе разделения властей.

Компонентами правового статуса избирательных комиссий надо считать:

- правила формирования избирательных комиссий, в частности обязательность включения в состав избирательной комиссии кандидатур, предложенных определенными избирательными объединениями, избирательными блоками, а также (в некоторых случаях) комиссиями более высокого уровня;

- независимость (самостоятельность, автономность) избирательных комиссий (в пределах их компетенции) от органов власти и самоуправления, невмешательство в деятельность

комиссий законодательных (представительных) и исполнительных органов государственной власти, органов местного самоуправления, организаций, должностных лиц, иных граждан;

- финансовые и материально-технические государственные и муниципальные гарантии деятельности комиссий;

- обязательность решений комиссий, принятых в пределах их компетенции, для определенных субъектов избирательного процесса;

- полномочия (права и обязанности) комиссий.

Если говорить о современном состоянии избирательных комиссий в Российской Федерации, то можно утверждать, что для комиссий нижнего уровня (участковых, территориальных) по-прежнему сохраняет актуальность их характеристика как своеобразной формы самоорганизации избирателей. В то же время такие избирательные комиссии, как ЦИК РФ и избирательные комиссии субъектов Российской Федерации, в связи с их изменившимся правовым статусом уже не могут рассматриваться в качестве непосредственной формы самоорганизации избирателей.

ЦИК РФ и избирательные комиссии субъектов Федерации являются государственными органами, а территориальные комиссии (в том числе комиссии муниципальных образований) могут быть муниципальными органами. Остальные комиссии не получили какого-либо государственного или общественного статуса.

Избирательные комиссии любого уровня наделены властными полномочиями и, следовательно, обладают одним из признаков государственного или муниципального органа. Конечно, говорить о том, что избирательные комиссии – это общественные органы, можно в том смысле, что они состоят из граждан, не являющихся государственными служащими, и не работают постоянно. Но некоторые государственные органы действительно могут не состоять из государственных служащих, а некоторые создаются на определенное время, до завершения решения каких-либо задач (например, временные правительственные комиссии).

Все избирательные комиссии обладают признаками государственных или муниципальных органов, но наделены не характерной для любых других государственных органов спецификой. В частности, мы уже указывали, что один субъект может сочетать в себе различные статусы. Избирательные комиссии (ЦИК РФ и избирательные комиссии субъектов Федерации) одновременно выступают в качестве и управляющего субъекта, поскольку принимают управленческие решения, и контролирующего субъекта (в части контроля за порядком формирования и расходования избирательных фондов кандидатов, избирательных блоков и избирательных объединений), и контролируемого субъекта (подконтрольны Счетной палате РФ, осуществляющей финансовый контроль за порядком расходования средств, выделяемых из государствен-

ного бюджета избирательным комиссиям всех уровней).

Таким образом, правовой статус избирательных комиссий есть законодательно закреплённая совокупность их взаимоотношений с органами власти, организациями, гражданами, а также совокупность их законодательно установленных полномочий. Таким образом, нельзя относить к правовому статусу комиссий порядок их работы и структуру системы избирательных комиссий. Эти характеристики тесно связаны с правовым статусом, но они являются внутренними характеристиками данной системы.

Список использованной литературы

1. Конституция Российской Федерации (принята всенародным голосованием 12.12.1993) (с учетом поправок, внесенных Законами РФ о поправках к Конституции РФ от 30.12.2008 № 6-ФКЗ, от 30.12.2008 № 7-ФКЗ, от 06.06.2012. от 05.02.2014 № 2-ФКЗ) // Собрание законодательства РФ. – 21.07.2014. – № 4. – ст. 445.
2. Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях от 30.12.2001 № 195-ФЗ (ред. от 07.03.2018) // Собрание законодательства РФ. – 07.01.2002. – № 1 ч. 1). – ст. 1.
3. Уголовный кодекс Российской Федерации от 13 июня 1996 г. № 63-ФЗ (в ред. от 22.11.2016 г. № 392-ФЗ) // Собрание законодательства Российской Федерации. – 1996. – № 25. – ст. 2954.
4. Федеральный закон от 12.06.2002 № 67-ФЗ (ред. от 03.07.2018) «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» (с изм. и доп., вступ. в силу с 01.10.2018) // Собрание законодательства РФ. – 17.06.2002. – № 24. – ст. 2253.
5. Федеральный закон от 10.01.2003 № 19-ФЗ (ред. от 05.12.2017) «О выборах Президента Российской Федерации» // Собрание законодательства РФ. – 13.01.2003. – № 2. – ст. 171.
6. Федеральный закон от 22.02.2014 № 20-ФЗ (ред. от 27.12.2018) «О выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации» // Собрание законодательства РФ. – 24.02.2014. – № 8. – ст. 740.
7. Демидова Т.Ю. Принципы организации деятельности системы избирательных комиссий в РФ // Законность и правопорядок в современном обществе. – 2015. – № 25. – С. 55-60.
8. Постников А.Е. Избирательное право России. – М.: Инфра-М, 2016. – 209 с.
9. Макарец А.А. Организационно-правовой режим избирательных комиссий в Российской Федерации: проблемы реализации правового статуса // Вестник Томского государственного университета. Право. – 2014. – № 3 (13). – С. 51-60.
10. Рудаков М.Ю. Правовой статус избирательной комиссии // Материалы V Международной студенческой научной конференции «Студенческий научный форум». – URL: <https://scienceforum.ru/2015/article/2013004014>» <https://scienceforum.ru/2013/article/2013004014> (дата обращения: 20.12.2019).

© Наумова Е.В., Халитов Л.Р., 2021

THE CONCEPT OF SCIENTIFIC INFORMATION AND ITS ROLE IN SCIENTIFIC RESEARCH

Mariana Poliak-Sverhun,

Ph.D., Department of Fundamental and Special Disciplines of Chortkiv Educational and Scientific Institute of Entrepreneurship and Business West Ukrainian National University

***Annotation.** The article is devoted to defining the features of information support of scientific research in the information society. Also it is analyzed scientific approaches to the definition of «information», «scientific information»; the main characteristics of the functioning of the scientific information system in Ukraine are determined. The content, forms and purpose of information support in conducting scientific research are revealed.*

Key words: information society, scientific information, scientific research.

Formulation of the problem. In the modern era of the information society, the philosophy of science has changed. Updating information has led to the formation of new areas of scientific knowledge. The formation of information theory has opened wide horizons for research by representatives of various scientific schools.

Accelerating the pace of accumulation, updating and transmission of information has provoked certain challenges and places new demands on the technology of organization, conduct and publication of research results, which has always been the basis of any science. There is a constant search for ways to improve the information support of research.

Analysis of research and publications.

In view of the modern processes of democratization of society and the formation of Ukraine as an information-oriented European state, the introduction of modern information and communication technologies in education and science is

becoming a daily practice. Developed countries declare one of the priorities of public policy to create conditions for productive intellectual activity [2].

Modern philosophy of ensuring the implementation of scientific research requires modern approaches and extensive use of information and innovation technologies. On the basis of modern information concepts, representatives of scientific schools adhere to various theoretical approaches to the definition of «information».

Translated from Latin, «information» (meaning statements, ideas about facts or events, reports on the state of affairs or human activities, information about something. This term is today a basic concept in many fields of science, in each of which its interpretation has certain features.

Considering the information support of scientific research, it is necessary to focus on the concept of scientific and technical information. Scientific and technical information is all information

and / or data on domestic and foreign achievements in science, technology and production, which are obtained in research, development, technological, industrial and social activities and which can be stored on physical media or displayed in electronic form.

It is important to emphasize the differences between the terms «information» and «scientific and technical information». If in the first case we are talking about certain information in the general sense, then scientific information can be obtained only in the process of cognition [1].

In Ukraine, research and information, information-analytical and organizational-methodological activities at the national level are entrusted to the Ukrainian Institute of Scientific, Technical and Economic Information (UkrINTEI), which also includes regional centers of scientific, technical and economic information.

To increase the effectiveness of scientific research, the scientist must be familiar with domestic and foreign STI systems, including scientific and informational, software and technological, as well as organizational and methodological support of information resources in Ukraine and abroad. Today in Ukraine there is a system of information and analytical services for users, national and global computer networks, educational databases of scientific, technical and economic information.

Libraries and research institutions offer information services to researchers. In the reading room of unpublished documents of UkrINTEI you can get acquainted with dissertations and abstracts from

all scientific fields of knowledge protected in Ukraine. The same service is available at the National Library of Ukraine named after V.I. Vernadsky.

Regarding access to full-text electronic information resources, which are freely available on the NBUV website, it should be noted that the user has the opportunity to read the summary of defended dissertations, but direct dissertations are not available.

However, in developed countries it is accepted to raise quality of scientific researches in order to create all the conditions to meet the information needs of scientists by providing the opportunity to obtain the necessary, reliable, complete and adequate information [3].

The issue of information support for research should be considered in two interrelated aspects. One of them is to create conditions for obtaining the necessary information.

Another equally important aspect is scientific communication and publication of research results, as the success of scientific work depends on the quality of publication of research achievements by widely informing the national and international community, introducing new provisions for scientific and communicative circulation and their application.

For a wide range of domestic and foreign scholars, practitioners and experts, electronic publications are more accessible than printed ones. Recognizing the speed of updating information and modern ways to expand borders with electronic technology, present their own scientific achievements, express relevant and

timely information to modern consumers, spread the practice of electronic registration in specialized publications and electronic versions of printed scientific publications on their official websites.

At the same time, it should be noted that some printed publications are available only in paper form in the library halls. Therefore, in the framework of the principle of openness and guarantee of free access to scientific products, it is advisable to review the current legal framework for the publication of dissertations.

Conclusions and prospects for further research. Today, information is becoming an effective tool to support research, a factor in establishing the principles of the information society.

The formation of an effective system of research is the most important prerequisite for achieving the strategic goals of

education and science, their integration into the world scientific and educational space.

Information support of scientific research should be based on the introduction of information and communication technologies, the development of a single information and communication space as an element of the scientific space in which each scientist becomes a scientific and technical entity.

List of references

1. Kushakova-Kostytska N.V. Philosophical and legal principles of information society development in Ukraine: monograph / science. ed. M.V. Kostytskyi. Kyiv: Logos, 2019. 346 p.
2. Selezniova O.M. Information society: essence, features, formation // Information and law. 2013. № 3 (9). Pp. 91-96.
3. Webster F. Theory of the information society. M.: Aspekt Press, 2004. 400p.

ДРАГОЦЕННОСТИ УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА В ЖИВОПИСНЫХ ШКАТУЛКАХ НИНЫ РУДЕЦКОЙ

Уваров Ю.В.

Научная школа «Прекрасный мир», г. Киев

Ключевые слова: искусство; петриковская роспись; лак; язык; Нина Рудецкая.

Keywords: art; Petrykivka painting; varnish; language; Nina Rudetskaya.

У Нины Рудецкой, художника, мастера петриковской росписи, известно как автор работ, символизирующих существенные жизненные идеи, например, панно «Прекрасный мир – Океан Любви» (2014г.), триптих «Височинь» (с авторским рукописным текстом Татьяны Комлик, 2016г., Национальный музей литературы Украины), панно «Цветущая Украина» (2016г.) и панно «Содружество роз» (2017г., Зал картографии Национальной библиотеки Украины имени В.И. Вернадского), есть также и миниатюрные живописные произведения. Среди них и расписные шкатулки. Шкатулки могут быть загрунтованы краской (как правило, черный фон), расписаны и покрыты лаком, или же лак может покрывать натуральное дерево. В таком случае фоном изображения становится поверхность натурального дерева. Особый интерес представляют собой шкатулки из отборного дерева ценных пород (черешня, шелковица, вишня, орех, абрикос). Прекрасно смотрится твердая древесина с красивым естественным рисунком. Такие шкатулки радуют уже своим внешним видом. Но особенно привлекательным является сочетание вирту-

озного рисунка, выполненного художником, и естественного рисунка на поверхности древесины. При создании таких произведений художник подбирает естественный рисунок на поверхности деревянного изделия и стремится объединить красоту этого рисунка с живописным изображением, создать гармоничную композицию. В этом случае от художника требуется лаконичность живописного изображения, чтобы этим изображением передать красоту художественной идеи и не оттенить, а, наоборот, подчеркнуть естественную красоту покрытой лаком поверхности древесины. Но не только внешний вид, но и значительный удельный вес плотной древесины напоминают о ценности шкатулки, когда ее держат в руках. Это не тот обременительный вес, которого стараются избежать при изготовлении крупных предметов, а вес драгоценности, ставящий живописную шкатулку из такого материала в ряд с высокохудожественными изделиями из золота и серебра, которые отличаются от ювелирных изделий из других металлов не только внешним видом, но и весом.

Высококачественное дерево, покрытое высококачественным лаком с со-

Рис. 1. Шкатулки. Художник Нина Рудецкая. Лак, дерево.

блюдением всех требований технологии, некоторые из которых могут быть индивидуальными знаниями мастера, выработанными многолетней практикой, также обеспечивает долговечность художественного произведения, которую можно сравнить с долговечностью изделий из благородных металлов, драгоценных и полудрагоценных камней и изделий, покрытых эмалью.

Оригинальны шкатулки Нины Рудецкой с надписями (Рис. 1). По своему содержанию эти надписи подходят в наибольшей степени именно к шкатулкам. Ведь шкатулка – это предмет по своей форме и назначению связанный с некоторой загадочностью: что там, внутри? А нежные композиции из цветов на поверхности шкатулок напоминают об интимности чувств, а яркие красные цветы символизируют силу чувств. Нина Рудецкая создала целую серию таких живописных шкатулок. Внешнюю форму шкатулки и живописное изображение на ней дополняют надписи на украинском языке. Одни шкатулки украшены поэтическими словами: «Ти розквітла, мов троянда, для солодкого кохання» (Ты расцвела, как роза, для сладкой люб-

ви). На других шкатулках с более нежным рисунком размещена надпись: «Ви полонили мене своєю жіночістю» (Вы пленили меня своей женственностью) (Рис. 2, 3). А еще есть шкатулки с яркими цветами, когда цвет их очень выразителен, когда они сверкают, как драгоценные камни. И на таких шкатулках слова: «Чудова квітка розцвіла коштовним самоцвітом» (Очаровательный цветок расцвел драгоценным самоцветом).

Среди языковедов и других людей, равнодушных к языкам, иногда ведутся споры, какой язык наиболее красивый, мелодичный, выразительный. Но в каждом языке есть такие сочетания звуков и образов, вызываемых словами и сочетаниями слов, которые делают отдельные высказывания драгоценностью, заставляют читателя и слушателя наслаждаться такими действительно живыми словами. Такие сочетания часто вызывают восхищение, выражаемое словами: «Какой красивый язык!». Это настоящие жемчужины языка. И даже для тех, кто еще недостаточно овладел возможностями конкретного языка, и для тех, кто вообще не знает этот конкретный язык,

Рис. 2. Шкатулка с надписью. Художник Нина Рудецкая. Лак, дерево.

такие словосочетания могут звучать прекрасной музыкой.

Есть люди, которые под влиянием распространяемых в политических целях или из-за низкой культуры негативных высказываний о том или ином народе или языке, или те, кто оценивает язык по встретившимся не совсем совершенным образцам текстов, не всегда благоприятно относятся к конкретным языкам. Но и у таких людей отдельные мелодичные, обладающие красивой образностью словосочетания и предложения на конкретном языке изменяют отношение к этому языку, вызывают восхищение им. Вспомним, например, как восхищает многих, даже не знающих или недостаточно знающих латинский язык звучание слов римского поэта Тибулла [Tibullus]: «Tu mihi sola places, // nec iam te praeter in urbe // Formosa est oculis // ulla puella meis.» (Ты одна мне нравишься, // Нет больше красивых девушек в городе // Для глаз моих, // Кроме тебя одной.).

Рис. 3. Шкатулка с надписью. Вид сбоку. Художник Нина Рудецкая. Лак, дерево.

Так и надписи на украшенных нежными и яркими цветами шкатулках Нины Рудецкой вызывают восхищение украинским языком, а тех, кто уже давно любит украинский язык, заставляет еще больше восхищаться им.

Произведения декоративно-прикладного искусства, предназначенные, казалось бы, для украшения и практического применения, несут еще и глубокие жизненные идеи, преобразуют отношения людей, подчеркивают внешнюю красоту, красоту образного слова и красоту звуковой мелодии языка. Эти произведения декоративно-прикладного искусства Нины Рудецкой в лаконичной форме символизируют драгоценность украинского языка. Шкатулки с живописными изображениями и надписями, созданные мастером петриковской росписи Ниной Рудецкой, это тот случай, когда драгоценности языка материализуются в объемный драгоценный предмет.

КОНЦЕПЦІЯ ВИСТАВКИ «ОДЕСА – ПЕРЛИНА ЧОРНОГО МОРЯ» У ЗАЛІ КАРТОГРАФІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Мельничук Валентина Вікторівна

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

Уваров Юрій Вячеславович

Керівник Наукової школи «Прекрасний світ», Київ

Ключові слова: виставки; фотографії; місто; Одеса; бібліотека; картографія.

Keywords: Exhibitions; photos; city; Odessa; library; cartography.

В епоху величезних можливостей представлення текстів та зображень в електронній формі великого значення набувають виставки, конференції, інші події, коли можна поспілкуватись з реальними людьми, торкнутися реальних об'ємних предметів, коли люди і предмети об'єднані інформацією.

У залі картографії Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (м. Київ) також проводяться такі заходи. Колектив співробітників та читачі бібліотеки шукають нові форми представлення книг та картографічних документів із фондів бібліотеки, творів мистецтва, фотографій, для того, щоб підкреслити значення бібліотеки та книги в інформаційному суспільстві, визначити інтереси читачів та форми роботи з ними [1]. Серед різноманітних подій у залі картографії привернула увагу фотовиставка Олени Козякової «Київ у моєму серці», яка проходила у лютому-березні 2020 року за творчої підтримки співробітників сектору картографічних видань Валентини Мельничук та Мар'яни Роман-

чук. У великих рамках, розташованих на столах залу картографії, були представлені фотографії з видами міста Києва. Проходи між столами нагадували вулиці міста, легкий глянець світлого дерев'яного покриття цих столів, рамки та їхнє скло символізували матеріальність, об'ємність навколишнього світу [2].

На основі досвіду цієї виставки у 2021 році – році карантинних обмежень – виникла ідея організувати фотовиставку, присвячену приморському місту Одесі. У цій статті викладено концепцію цієї виставки. Одеса – місто з багатющою історією та культурою. Тому автори виставки прагнуть із величезної кількості матеріалів вибрати найцікавіші, характерні для Одеси. Використовуючи досвід фотовиставки, присвяченої Києву, вирішено поряд із демонстрацією фотоматеріалів також підкреслити матеріальність, об'ємність міста, що існує на Землі та в інформаційному просторі. На такій виставці і сам зал картографії, його книги, карти, глобуси – предмети, здебільшого

Рис. 1. Одеська національна наукова бібліотека. Автор фото: О. Козякова

пов'язані з географією Землі, символізують земний простір, в якому існує місто. Про матеріальність міста Одеси нагадує також розміщення фотографій у рамках, встановлених під кутом на спеціальних підставках на столах залу картографії. Таке розташування фотоматеріалів символізує об'ємність міста на відміну від розміщення їх на стінах або на плоских стендах, що характерно для традиційних фотовиставок.

Але Одеса – це ще й місто на березі Чорного моря. Це ще й «сонячне місто», «перлина біля моря». Багато людей, коли приїжджають до Одеси, ще не дійшовши моря, кажуть, що відчують запах моря. Море – це невід'ємна частина Одеси, найважливіша складова одеського колориту. Усі вулиці старого міста Одеси ведуть до моря. Влітку море в Одесі тепле і сяє під південним сонцем, взимку – сіре та суворе, а іноді й покрите льодом. Крім іншого, море – романтичне поняття, що часто саме по собі вже викликає увагу та інтерес навіть у людей, занурених у численні життєві турботи, які звикли до моря, часто його бачать (напр., рис. 2).

Рис. 2. Канатна дорога до пляжу «Отрада». Автор фото: Л. Расліна

Тому на виставці приділяється увага морю Одеси – Одеській затоці Чорного моря. Зал картографії умовно поділено на окремі частини, присвячені місту Одесі та Чорному морю, що прилягає до Одеси, з морським узбережжям. Таким чином, з одного боку зали картографії на столах розташовуються спеціальні рамки із фотографіями видів моря біля Одеси. Це і морська гладь, і окремі ділянки узбережжя, одеські пляжі та парки тощо. З іншого боку, зали демонструються фотографії міської частини Одеси (напр., рис. 1). Відвідувач виставки може «пройти через Одесу» та вийти до «моря», або, навпаки, «увійти до Одеси» з боку «моря». В останньому випадку знайомство з містом розпочнеться із знайомства з морем, що може створити у глядача «морський настрій», який супроводжуватиме відвідувача під час ознайомлення з міською частиною Одеси. Таким чином, автори виставки хочуть підкреслити морський характер Одеси.

На виставці також демонструються книги та карти із фондів залу картографії НБУВ, різноманітні предмети,

Рис. 3. План міста Одеси (1894р.)

пов'язані з тематикою Одеси (напр., рис. 3). Представлені також матеріали, пов'язані з життям та діяльністю герцога Рішельє (duc de Richelieu), який зробив великий внесок у розвиток Одеси. Рішельє у складних умовах початку XIX століття створив у місті основи, завдяки яким Одеса стала одним із найбільших культурних центрів Європи.

Автори виставки прагнуть донести до відвідувачів думку, що місто – це не тільки сукупність створених людиною споруд та природних особливостей. Це ще й настрій, який створюється під впливом подій у власному житті людини, пов'язаному з містом, а також під впливом знань про минуле і сьогодення міста.

Виставка присвячена не тільки Одесі. Це ще й додатковий засіб нагадати кожному про його рідне місто, про інші міста. Це своєрідне звернення до відвідувачів виставки

серед повсякденних турбот звернути увагу і на своє місто, згадати прекрасні події свого життя, пов'язані з містом, ще краще зрозуміти, яка це духовна цінність – своє місто.

Література

1. Uvarov Y., Melnychuk V. Documents cartographiques anciens en tant qu'objets du passé et oeuvres d'art dans l'activité de la bibliothèque (Expérience de travail dans la salle de cartographie de la Bibliothèque nationale d'Ukraine V. I. Vernadskyi). Science, research, development. Philology, sociology and culturology (Paris, 30-31.10.2020): Monografia poconferencyjna. 2020. No. 34. P. 36–38.
2. Уваров Ю. В. Фотовиставка Олени Козякової «Київ у серці моему» в залі картографії Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Science, Research, Development. Philology, sociology and culturology (Познань, 27-28.02.2020): Monografia pokonferencyjna. 2020. № 26. С. 53-56.

LES PERLES DE LA LANGUE UKRAINIENNE DANS LES BOÎTES À BIJOUX PEINTES DE NINA RUDETSKAYA

Uvarov Y.

École scientifique “Un beau monde”, Kyiv

Les mots clés: art, peinture décorative de Petrykivka; vernis; langue; Nina Rudetskaya.

Keywords: art; Petrykivka painting; varnish; language; Nina Rudetskaya.

Nina Rudetskaya, artiste, maître de la peinture décorative de Petrykivka, connue comme l'auteur d'œuvres symbolisant des idées essentielles de la vie, par exemple, le panneau «Monde merveilleux – Océan d'Amour» (2014), le triptyque «Vysoťchin» (avec le texte manuscrit de l'auteur Tatiana Komlik, 2016, Musée national de la littérature de l'Ukraine), le panneau «Ukraine fleurissante» (2016) et le panneau «Union des roses» (2017, Salle de cartographie de la Bibliothèque nationale V.I. Vernadsky d'Ukraine), a créé aussi des œuvres peintes miniatures. Il s'agit des boîtes à bijoux peintes. On peut peindre avec une sous-couche (généralement, un fond noir), décorer et vernir les boîtes à bijoux ou appliquer le vernis sur le bois naturel. Dans ce cas, la surface en bois naturel devient l'arrière-plan de l'image. Les boîtes en bois précieux sélectionné (merisier, mûrier, cerisier, noyer, abricot) présentent un intérêt particulier. Le bois massif avec un beau motif naturel est superbe. De telles boîtes ravissent déjà par leur apparence. Mais ce qui est surtout fascinant c'est la combinaison d'une image peinte avec virtuosité par l'artiste et d'un motif naturel à la surface du bois. En créant des œuvres pareilles, l'artiste choisit

un motif naturel sur la surface d'un produit en bois et cherche à combiner la beauté de ce motif avec une image représentée, pour créer une composition harmonieuse. Dans ce cas, l'artiste est tenu de démontrer le laconisme de la peinture afin de transmettre la beauté de l'idée artistique et de mettre en valeur la beauté naturelle de la surface du bois verni sans l'ombrer. Non seulement l'apparence, mais aussi le poids spécifique important du bois dense rappelle la valeur de la boîte lorsqu'on la tient dans les mains. Ce n'est pas un poids encombrant que l'on essaie d'éviter lors de la fabrication de gros objets, mais le poids d'un objet précieux, qui met la boîte à bijoux peinte faite d'un tel matériau sur le même plan avec des objets hautement artistiques en or et en argent, qui se démarquent des articles de bijouterie faits d'un autre métal non seulement par l'apparence, mais aussi par le poids. Le bois de haute qualité, recouvert d'un vernis de haute qualité, conforme à toutes les exigences en matière de la technologie, dont certaines peuvent être les connaissances individuelles du maître, acquises par une longue pratique, assure également la durabilité d'une œuvre d'art, comparable à la durabilité

Photo 1. Boîte à bijoux de Nina Rudetskaya. Vernis, bois.

Photo 2. Boîte à bijoux de Nina Rudetskaya. Vernis, bois.

des produits en métaux nobles, pierres précieuses et semi-précieuses et des produits recouverts d'émail.

Les boîtes à bijoux originales de Nina Rudetskaya avec inscriptions (Photo 1, 2). En termes de contenu, ces inscriptions sont les plus adaptées aux boîtes à bijoux. Car la boîte à bijoux est un objet associé par sa forme et sa fonction à un certain mystère: qu'y a-t-il, à l'intérieur? Les compositions florales délicates à la surface des boîtes rappellent l'intimité des sentiments, et les fleurs rouge vif symbolisent la force des sentiments. Nina Rudetskaya a créé toute une série de boîtes à bijoux si pittoresques. La forme extérieure de la boîte à bijoux et l'image pittoresque représentée dessus sont complétées par des inscriptions en ukrainien. Il y en a trois sur les boîtes à bijoux.

Certaines boîtes sont décorées de mots poétiques: "Tu t'es épanouie, comme une rose, pour un doux amour". Sur d'autres boîtes à bijoux au motif plus délicat, il y a une inscription: «Vous m'avez séduit par

vosse féminité" (Photo 3, 4). Et il y a également des boîtes à bijoux à motif fleurs aux couleurs vives, leur couleur est très expressive, et elles scintillent comme des pierres précieuses. Elles portent l'inscription: "Une charmante fleur s'est ouverte en luisant d'un éclat de pierre précieuse."

La question de savoir quelle langue est la plus belle, la plus mélodique, la plus expressive fait parfois l'objet des débats entre les linguistes et d'autres personnes qui ne sont pas indifférentes aux langues. Mais chaque langue possède de groupes de sons et d'images, formant des mots et groupes de mots, qui transforment des énonciations séparées en un joyau, invitent le lecteur et l'auditeur à se délecter de paroles si vivantes. De tels assemblages oraux suscitent souvent l'admiration, exprimée par: «Quelle belle langue!». Ce sont les perles de la langue. Et même pour ceux qui ne maîtrisent pas encore bien une langue spécifique et ceux qui sont nuls en cette langue spécifique, de tels

Photo 3. Boîte à bijoux de Nina Rudetskaya avec inscription. Vernis, bois.

Photo 4. Boîte à bijoux de Nina Rudetskaya avec inscription. Vernis, bois.

phrases peuvent sonner comme une douce mélodie.

Rappelons, par exemple, comment beaucoup et même ceux qui ne maîtrisent pas ou ne maîtrisent pas assez bien le latin, admirent les paroles du poète romain Tibullus: “Tu mihi sola places, // nec iam te praeter in urbe // Formosa est oculis // ulla puella meis.” (Tu me plais, toi seulement // Il n’y a plus de belles filles dans la ville // pour moi, // Seulement toi.)

De même, les belles inscriptions sur les boîtes à bijoux de Nina Rudetskaya décorées de fleurs délicates et éclatantes suscitent l’admiration pour la langue ukrainienne, et font encore plus admirer ceux qui aiment l’ukrainien depuis longtemps.

Ainsi, les œuvres d’art décoratif et appliqué, destinées, semble-t-il, à la décoration et à l’usage pratique, portent également des idées de vie profondes, transforment l’attitude des gens, mettent en valeur la beauté extérieure, la beauté du mot figuré et la beauté de la mélodie sonore d’une langue. Ces œuvres d’art décoratif et appliqué de Nina Rudetskaya sous une forme laconique symbolisent la préciosité de la langue ukrainienne. Les boîtes à bijoux avec des images et des inscriptions pittoresques, créées par le maître de la peinture décorative de Petrykivka Nina Rudetskaya illustrent bien le cas lorsque les perles de la langue se matérialisent en un objet précieux volumineux.

ÉNONCÉS POLYPRÉDICATIFS IMPERSONNELS CONTAMINÉS DANS LA PROSE FRANÇAISE CONTEMPORAINE

Lepetiukha Anastasiia

Docteur d'état ès Lettres, Maître de Conférences Université
pédagogique nationale Grygoriy Skovoroda de Kharkiv, Ukraine

Mots-clés: co(n)texte, énoncé polyprédicatif impersonnel contaminé, référentiellement déterminé / indéterminé, structure primaire, transformant synonymique.

Keywords: co(n)text, polypredicative impersonal contaminated utterance, primary structure, referentially determined / non-determined, synonymic transform.

Des énoncés polyprédicatifs (ÉPP) avec la synonymie syntaxique sont considérés dans cet article comme les transformants de la structure propositionnelle primaire (pivot) virtuelle (linguistique) qui s'actualisent sous forme d'options préférentielles co(n)textuellement (linguistiquement et / ou situationnellement) pertinentes dans l'espace du « temps opératif » [12, p. 39] (espace temporel où fonctionne le mécanisme cognitif de l'intégration de la langue dans le discours) du cinématisme mental dans le continuum langue → discours. Ils représentent des constructions mono- et polyactantielles compressées, redondantes et « quantitativement équacomponentielles » (terme de l'auteure) (avec la même quantité d'éléments lexicaux dans les structures virtuelle et actualisée).

Parmi des ÉPP compressés on dégage des énoncés avec la contamination, ou la combinaison des éléments prédicatifs. Dans ces constructions s'actualise l'infinitif avec le déficit sémantico-syntaxique qui marque l'action ou l'état des personnes ou des objets en position de sujet, c'est-à-dire subit le contrôle de l'actant de l'énoncé. L'infinitif-complément dans des structures analysées est « canonique ce qui l'empêche d'être supprimé ou cliticisé »

[6, p. 214]. En même temps il joue le rôle d'un « régisseur » des constructions contaminées du fait que de tels énoncés n'admettent pas de complémentarité indépendante du complément de l'infinitif qui ne possède pas de caractéristiques syntaxiques propres aux compléments. Des structures contaminées représentent des unités syntaxiques « unaires » [1, p. 122] dont la valence sémantique permet l'attraction de l'infinitif-complément.

Dans certains ÉPP contaminés les prédicats introducteurs [7, p. 65] s'actualisent sous forme de prédicats impersonnels avec le sujet *il* demiactif (actif et passif en même temps) [4, p. 153] référentiellement indéterminé et le sujet *ce* demiactif référentiellement déterminé dans le co(n)texte immédiat ou distant comportant un actant-COI actif référentiellement déterminé ou inactif. Des ÉPP impersonnels contaminés sont construits d'après les modèles structurels suivants: a) *il* + P (prédicatif) impersonnel (déficit sémantico-syntaxique) + COI actif antéposé ou postposé / inactif + Inf (déficit sémantico-syntaxique) ; b) *il* + COI actif antéposé ou postposé / inactif (déficit sémantico-syntaxique) + P copule + adjectif + D (déclencheur [3, p. 127], ou stimulateur de l'identification du réfé-

rent-cible) + Inf (déficit sémantico-syntaxique) ; c) *c'est* + adjectif (déficit sémantique) + COD actif postposé ou inactif + D + Inf (déficit sémantico-syntaxique).

Des ÉPP, construits d'après le premier modèle, se divisent en: a) structures inversibles (par exemple, ÉPP avec prédicat *suffire*) qui se transforment en énoncés personnels ; b) structures non inversibles qui ne se prêtent pas à la transformation en énoncés avec le sujet actif référentiellement déterminé (par exemple, ÉPP avec prédicat *falloir*). Pour ce qui est des ÉPP impersonnels avec « la tête lexicale » [1, p. 136] adjectivale, ces unités syntaxiques se caractérisent toujours par l'inversibilité:

(1) *Il faut l'éliminer* [10, p. 107].

(2) *Il me suffit d'avoir vu ce cadavre* [13, p. 245].

(3) *Il nous est possible d'organiser la chasse au gibier dangereux, comme les lions, léopards, rhinocéros, hippopotames, éléphants et, bien entendu, le buffle du Cap, expliquait-il* [9, p. 385].

(4) *Elle me promettait que je retournerais bientôt à la Dezonnière, que c'était important de connaître la capitale de la France* [2, p. 38].

Les prédicats impersonnels-composants des constructions contaminées, qui n'existent qu'à la troisième personne du singulier (par exemple, *il faut, il vaut mieux, etc.*), sont définis par des linguistes comme « unipersonnels » [14, p. 255]. Dans l'ÉPP (1) avec la proposition pivot inversement reconstruite (discours → langue) *il faut qu'on l'élimine / il faut que nous l'éliminions* on observe la non extériorisation du COI référentiellement déterminé approximativement dans le prétexte. Il

s'agit d'une tribu ou des représentants d'une tribu qui tueront une ennemie dangereuse: *Cette fille apportera le malheur sur la tribu. [...] C'est par elle que viendront tous les malheurs de notre tribu. Il faut l'éliminer.*

On voit que l'auteur compresse l'ÉPP (1) afin de ne pas complexifier syntaxiquement par la subjonctivisation et « déquilibrer » le co(n)texte qui comporte déjà un ÉPP avec l'extenseur-présentatif (*c'est ... que*).

Dans l'exemple (2) avec le prédicat impersonnel *il suffit* l'actant-COI s'extériorise dans le co(n)texte immédiat sous forme d'un référent pronominal (*me*). La proposition primaire inversement reconstruite du transformant synonymique analysé est la suivante: *Il suffit que j'aie vu ce cadavre*. Par voie de la contamination l'auteur évite la réactualisation du référent déjà introduit dans le prétexte: *Je les aurais sacrifiés pour un vivant, pas pour un mort. Il me suffit d'avoir vu ce cadavre.*

La partie synonymique de l'ÉPP (3) avec le sujet *il* demiactif référentiellement indéterminé, dont la proposition pivot représente une structure polyprédicative (*il est possible que nous organisions la chasse au gibier dangereux...*), comporte aussi un COI pronominal (*nous*) explicite référentiellement déterminé. Dans des constructions verbales attributives des adjectifs expriment « le jugement épistémologique » [8, p. 493]. La contamination de l'ÉPP (3) s'explique, d'une part, par la complexité syntaxique du posttexte ; d'autre part, par les particularités idiosyncratiques de l'auteure qui actualise des constructions mono- et polyprédicatives contaminées de différents types:

« *Il nous est possible d'organiser la chasse au gibier dangereux, comme les lions,*

léopards, rhinocéros, hippopotames, éléphants et, bien entendu, le buffle du Cap, expliquait-il. Nous sommes très fiers de pouvoir dire que nous comptons parmi nous John Smith qui fait partie des rares personnes à avoir réussi à chasser les cinq espèces du big five en cinq jours avec cinq balles ! »

Au souvenir de ces mots, Rachel sentit la colère l'envahir.

Dans l'ÉPP (4) la construction existentielle *c'est*, qui contient le sujet demiactif référentiellement déterminé dans le co(n) texte immédiat et le prédicat-copule, « remplit non seulement une fonction démonstrative, mais aussi présentative. On l'emploie quand on veut insister sur la constatation qu'il introduit » [11, p. 24]. Le COI du transformant synonymique de la proposition pivot *c'était important que je connusse la capitale de la France* reste implicite parce que la répétition du référent pronominal *je*, déjà introduit dans l'énoncé « matrice » [5, p. 9] et dans la subordonnée complétive, est redondante sémantiquement et structurellement: *Elle me promettait que je retournerais bientôt à la Dezonnière, que c'était important de connaître la capitale de la France.*

Donc, des énoncés polyprédicatifs impersonnels contaminés comme transformants synonymiques compressés des propositions primaires polyprédicatives s'actualisent par l'auteur en fonction de son intention d'éviter « la surcharge » du co(n) texte par des énoncés complexes et par des éléments lexicaux sémantiquement et / ou structurellement redondants ou des particularités idiosyncrasiques.

Références bibliographiques

1. Abeillé, A. Verbes « à montée » et auxiliaires dans une grammaire d'arbres adjoints

// Linx Modèles linguistiques: convergences, divergences. 1998. n° 39. P. 119–158.

2. Boudard, A. Mourir d'enfance. Paris: Robert Laffont, 1995. 209 p.
3. Charolles, M. La référence et les expressions référentielles en français. Paris : Éditions Ophrys, 2002. 258 p.
4. Koprov V.Y. Semantiko-funkcional'nyj sintaksis russkogo yazyka v sopostavlenii s anglijskim i vengerskim. Voronezh: Izdatel' O.Y. Alejnikov, 2010. 328 s.
5. Marsac, F. Les constructions infinitives régies par un verbe de perception. Thèse pour le doctorat en sciences du langage. Strasbourg, 2006. 191 p.
6. Pollard, C., Sag, I. Head-driven Phrase Structure Grammar. Chicago: University of Chicago Press, 1994. 454 p.
7. Rabatel, A. Les verbes de perception en contexte d'effacement énonciatif: du point de vue représenté aux discours représentés // Travaux de linguistique: Revue Internationale de Linguistique Française. 2003. n° 46. P. 49–88.
8. Riegel, M., Pellat, J.-C., Rioul, R. Grammaire méthodique du français. Paris: Puf, 2007. 646 p.
9. Sender, E. Le sang des dauphins noirs. Paris: Éditions XO, 2012. 412 p.
10. Simonay, B. Les Enfants du volcan. Paris: Presses de la cité, 2009. 456 p.
11. Stavinohova, Z. Les constructions impersonnelles dans le français de spécialité // Sbornik praci filozofické fakulty Brněnské univerzity: Études romanes de BRNO XIX. 1988. n° 10. P. 21–26.
12. Valin, R. Introduction // Leçons de linguistique de Gustave Guillaume 1948-1949. Structure sémiologique et structure psychique de la langue française. Série A. Québec ; Paris, 1971. P. 9–58.
13. de Villiers, G. L'homme de Kabul. Paris: Librairie Plon, 1972. 256 p.
14. Wagner, R.L., Pinchon, J. Grammaire du français classique et moderne. Paris : Hachette, 1962. 640 p.

THE ROLE OF CREATIVITY IN ADVERTISING

Shushkivska Antonina

Master National University of Life and Environmental Sciences Kyiv, Ukraine

*“You cannot bore people into buying your product.
You can only interest them in buying it.”*

David Ogilvy

***Annotation:** The article deals with question of creativity, the role it plays in advertising business and its influence on marketing communications. Some of the most successful advertising campaigns have been reviewed and analyzed.*

Key words: creativity, advertising, creative industry, creativity in advertising

«Rather like the film festival – a less glamorous and more restrained affair – the annual advertising industry gathering at Cannes. Advertising agencies love receiving awards because these shiny hunks of metal and glass are tangible proof of their most ephemeral asset – creativity. So how do you win an award at Cannes? You need a big, crowd-pleasing visual idea that expresses what advertising people invariably call ‘a universal truth’» – writes Mark Tungate in his book «Adland. A global history of advertising.»

Nowadays the environment is oversaturated with information, and therefore not a single opportunity to stand out from it should be missed.

The role of creativity in advertising is highly controversial. Some advertisers believe that it is better to keep the ad simple than very original. In addition, the concepts of «creative» and «sales increase» are not at all synonymous. The idea may be interesting, but it does not generate the necessary emotions from consumers. But it is the creativity that helps the advertisement stand out, and

not be another annoying advertisement on a billboard or TV.

Creativity forms the value of a product. And although advertising has its own goals and objectives and thanks to its creative solutions becomes kind of art.

In 1982, Saatchi & Saatchi won a tender to make a campaign for British Airlines, which became one of signature pieces of the agency. The airline carried more passengers to different parts of the world than any other airline. The Saatchi brothers decided to focus on this fact. This is how the slogan «The world’s favorite airline» was coined. The first British Airlines TV commercial was a real success. The video began with shots in which a huge shadow passes over the British streets, it seemed that an alien ship was about to land on them. Eventually, all of Manhattan landed at Heathrow Airport. The endline explained: «Every year British Airways flies more people across the Atlantic than the entire population of Manhattan.» This large-scale TV commercial was in line with the agency’s global ambitions.

One of the main advantages of creativity is the ability to leave an advertising message in the mind of the consumer. For example, advertising campaigns for sport brands such as Nike and Adidas, which are motivational and appeal to the emotions of potential buyers, prompting them to take action and drawing attention to the advertised product.

One of the example of advertising that won the Film Grand Prix at the 2011 Cannes Lions festival is Nike's campaign for the 2010 World Cup «Write the Future». The film brings together such world's greatest players as Didier Drogba, Fabio Cannavaro, Wayne Rooney, Franck Ribéry, Ronaldinho Cristiano Ronaldo and others to inspire football lovers and sports fans around the world.

The epic three-minute «Write the Future» film takes people on a journey that dramatically captures that one moment when headlines are written from a single pass, or one strike can bring a nation eternal happiness, while bringing others to their knees. The spot was viewed online more than 50 million times and Nike was the most shared brand online in that year. Nike achieved its sales goal of overtaking Adidas to become the world #1 in football. [3]

Advertising has taken on a huge impact. It is advertising that allows you to create added value for similar products.

Currently, a good creative idea can bring a company huge profits by means of advertising, whose slogans, characters and images people will remember by heart.

Taking everything into account, it is possible to say that the topic of creativity is actual, because marketing is closely related to creativity. For the moment, creativity is a relatively new area in marketing.

Creative marketing helps to achieve better and greater results. Authentic and unique creative marketing ideas that require relatively little money to implement, will help to grow business in amazing ways.

Innovative and creative marketing strategies can quickly transform a brand from an intriguing concept to a popular name.

REFERENCES

1. «Adland A Global History of Advertising» Mark Tungate
2. «New Campaign Celebrates Football and its Heroes», available at: <https://news.nike.com/news/%E2%80%9Cwrite-the-future%E2%80%9D-campaign>
3. «Nike – Write The Future», available at: <https://wklondon.com/work/write-the-future/>